

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, július 12-én.

191. szám.

A nyomorékok.

Az évszázad vizsgák sok vidám jelenései közé fájdalmas képek is vegyülnek. Mélységes részvétellel olvasgatjuk azokat a tudósításokat, amelyek arról szólnak, hogyan vizsgáztak azok a szerencsétlen gyermekek, kiket a természet kegyetlenül megvert s kikre súlyos átokként nehezül sorsuk irgalmatlansága. Gyermekek, kiket örökös boldogtalanságnak jegyzett el a végtelenség; boldogtalanságnak, mely együtt növekszik testükkel, hogy soha ne szüneteljen. Nem vétettek, nem is vétettek se isten, se ember ellen s mégis irtóztatóan bűnhődniök kell. Akiben csak egy csöpp humánus érzés lakozik, részvétellel kíséri a természet vadságának ez ártatlan áldozatait, kiknek egyetlen bűnük az, hogy megszülettek s attól fogva gyötörödnék, szenvednek, kínlódnak. Örömmel virága ha fakad is utjokon, nem olyan az, mint más ember öröme. Vidámság ha támad is lelkükben, nem olyan az, mint más ember vidámsága. Aki legjobban szereti őket, az is el van átkozva, mert az ő sorsuk rettenetes kegyetlensége azokat is sújtja, kik hozzájuk közel vannak. Ezer meg ezerszámba élnek a társadalomban, terhére ennek, fájdalmára szülőknek, testvéreknek és minden jóérzésű embernek.

Az évszázad vizsgákról szóló jelentések terelik rájuk figyelmünket. Rájuk, a társadalom igazi nyomorultjaira. Hülyék, vakok, siket-némák vizsgáiról olvasunk. Dicsérik, magasztalják tanulmányoságu-

kat, ügyességüket és örvendezünk azon, hogy a sok ezer boldogtalan közt lesz mégis néhány száz, aki kevésbé lesz boldogtalan, mint a többi ezer, meg ezer. Hogy az Isten áldja meg azokat, kik róluk gondoskodván, enyhébbé teszik az ő sorsukat s a társadalom e nyomorultjaiból embereket faragnak, kik kevésbé nyomorultak, mint lennének, ha e jóságos gondoskodásban nem részesülnének! De boldog Isten! Hát a többi?! Hiszen olyan kevesen vannak, akik bekerülhetnek valami intézetbe, ahol a vakot dolgozni tanítják s fölgyújtják az őt körülvevő örök fizikai sötétségben számára az értelem világosságát. Ahol a siket-némát ráoktatják a jelbeszédre, hogy tudjon érintkezni embertársaival s megértethesse érzéseit, vágyait, törekvéseit és leggyakrabban fájdalmait. Ahol a hülye gyermeket legalább annyira rászoktathatják az ismeretek elemeire, hogy fogyatékos ösztöneinek kifejezést tudjon adni. Ezek a humanitárius intézetek nálunk még alig jöhetnek számba a rájuk szoruló szerencsétlenek csoportjának roppant nagyságához képest. Az egész országban egyetlen hülye-intézet van, mindössze ötven növendékre berendezkedve, pedig huszézer-nél több hülye tengődik a hazában. A váczi siketnémák intézetében csak háromszázötven növendéket oktathatnak ki arra, hogy valamiféle módon hasznossá tehesse magát az életben, holott a siketnémák számának megfelelő módon legalább is négyezernek kellene évenként gondos oktatásban részesülnie. Ép ilyen

kiáltó aránytalanság mutatkozik a vakok intézeteiben képződő fiatalok száma és az országban élő vakok tengernyi sokasága közt.

Nagyon el vagyunk maradva ezen a téren. A magyar társadalom erejének valami kis része mégis csak elkallódik azáltal, hogy a vakok és siket-némák nem részesülhetnek kellő oktatásban, s ahelyett, hogy valamiképpen hasznot hajtó elemeivé válnának a nemzet egyetemének, csak terhére vannak a társadalomnak és szegényül, nyomorultul tengetik fájdalmas életüket, amíg a halál meg nem váltja őket gyötörő szenvedéseiktől. Még a hülyéket is ki lehet képezni annyira, hogy legalább a szülők láthassanak bennük valami enyhébb érzelmre fakasztó értelmi nyilvánulást. De átkozottan szegények vagyunk az olyan üdvös intézmények dolgában, melyek a társadalom nyomorultjait kisérik az elhagyatottság gyötrelmes állapotából. Ez az oka azután annak, hogy a meglevő intézeteket minden tanév kezdetén meghorogják a kérelmező szülők s boldog az, kinek gyermekét befogadják, mert egyrészt megszabadul nagy terhétől, másrészt szerető szívében a fájdalom keservét enyhíti az a remény, hogy gyermeke mégis csak megüti talán az ember valamelyes mértékét, ha az intézetből kikerül. Az intézetek csekély száma és a jelentkezők roppant sokasága mellett azután természetesen nagy szerepe van a protekciónak. Protekció nélkül nem nyílik meg sem hülye, sem

Régi interview-k.

Toqueville emlékeiből.

A retrospectiv analysis, az „új” tudomány, mely a történelmi egyéniségek nyilatkozataiból, jegyzeteiből, társadalmi viselkedéséből, beszélgetéseiből, mások emlékirataiból (avagyis a „lépcsőházból”) egy egészen új alapot allít elő, szükségképpen együtt jár a retrospectiv interview-kal is; ezeknek nagy része tanulságos és mulattató.

Igy például William senior, a híres angol nemzetgazdász is, Toqueville-el, a nagy francia történetíróval bizalmas baráti viszonyban volt, vele ugy Párisban, mint a toqueville-i kastélyban is gyakran érintkezett és mint igazi angol, a vele folytatott beszélgetéseket feljegyezte; egyszersmind jegyzeteit magával Toqueville-al revidéáltatta és általa aláíratta. Ez interview-k hitelességéhez tehát nem férhet semmi kétség.

Általános érdeket keltenek e nemrég angol nyelven megjelent jegyzetekben egyes részletek. Így mindenekelőtt a jelenleg teljes pompájában ragyogó francia-orosz szövetséget sajtószerűen színtelenül tünteti fel I. Miklós ama nyilatkozata, melyet 1848-49-ben tett, midőn a francia köztársaság követét Lamoricière-t fogadta.

Ugyanis 1850-ben egy este Toqueville azeket mondta barátjának:

Midőn Lamoricière 1848-ban, mint a köztársaság követé Szent-Pétervárra utazott, egy

ismerősöm (nagyhirű tudós) vele utazott egy darabig.

Ismerősöm, szokott kathedrai bölcsességével, arra oktatta Lamoricière-t, hogy mit mondjon I. Miklós czárnak:

— Mondja neki — szolt a tudós — hogy nincs mit félnie a köztársaságtól; a francziák sehol sem fognak interveniálni, csak azt akarják, hogy otthon azt tehessék, amit jónak látnak tenni; ha bennünket békén hagy a czár, örömmel leszünk a barátai.

Midőn aztán Lamoricière Szent-Pétervárról visszatért, így szolt hozzám: Amit a tudós professor nekem elmondott, én híven elmondtam a czárnak és tőle a következő feleletet kaptam:

— Kedves barátom, egészen fölösleges volt nekem ezeket elmondania; legkisebb gondom az, hogy az önök belügyeibe avatkozzam. Nekem tökéletesen mindegy, akár köztársaság Franciaország, akár diktatura, akár császárság is. Az egyetlen kormányforma, melyet nem tűrhetnék el, az alkotmányos monarchia; a volna s erről most önöknél nincsen szó.

I. Miklós czárból az orosz autokrata beszélt s ami akkor igaz volt az orosz czár szempontjából, az ma is az II. Miklós czár is szövekezik a francia radikális köztársasággal és szövetezne esetleg egy francia diktatúrával vagy császársággal. De rögtön elfordulna Franciaországtól, ha az egy alkotmányos monarchiává alakulna át az Orleansok alatt. Ezt az orleansi

herceg manapság tényleg be is látta s azért Angliában keresi a főtámaszt, míg a Bonaparteok Szent-Pétervárral kaczerkódnak és Napoleon herceg (Viktor fivére) mint ezredes szolgál az orosz hadseregben.

Toqueville meg akarta írni I. Napoleon történetét, de mielőtt ezt megtehette volna, meghalt; hogy milyen szellemben lett volna ez a történet megírva, mutatja az erre vonatkozó nyilatkozata:

— Napoleon — mondá Toqueville seniornak — a világ nagy hadvezérei közt legtöbb vereséget szenvedett; mert volt ezek közt több olyan, aki egy egész hadsereget elvesztett, volt olyan is, aki kettőt veszített el, de Napoleon négy hadsereget teljesen elpusztított. Hasonlóképen járt el a törvényhozásban is, legyőzte ugyan az anarchiát és sok olyat alkotott, ami az ország hatalmi állásának előnyére vált és dicsőségére szolgált; azonban Napoleon mégis teljesen megfosztotta Franciaországot a szabadságtól, de még a szabadság utáni vágyat is tönkre tette. Napoleon a szabadságot légubanczolta a centralizáció hálójába, a centralizáció pedig az egyéni és testületi ellentállást megsemmisíti és előkészíti az utat egy parlament vagy egy császár abszolútizmusának. Napoleon izlése (kicsinyben és nagyban) hiányos volt; így a könyvekben és a művészetekben, a nőkben, az ambícióban és a dicsőségben volt hiányos ez az ambíció; bámulóinak pedig nem lehetett jobb izlése, mint neki.

vak, sem süketnéma előtt az intézet kapuja. Ha nincsen protekciója, künreked, vihetik haza, hogy képződjek ki koldusnak s nap-nap után fokozódjek kinja, boldogtalansága, amíg a jó isten, aki előbb megverte, meg nem könyörül rajta azáltal, hogy magához veszi.

Az államnak kétségtelenül nagy kötelességei vannak ezen a téren. Az államnak elsősorban kell gondoskodnia arról, hogy a nemzet számára megmenten minden erőt, s a vakok és süketnémák roppant csoportját némiképen hasznosítsa az állam javára is. Elvégre is az államnak az érdeke az, hogy lehetőleg hasznát vegye minden erőnek, hogy ne hagyja ezt parlagon, hanem képessé tegye a munkára, mely amellet, hogy az egyént értékes tényezővé teszi, az államnak is üdvére van. De a társadalom sem maradhat pusztán nézője az állami tevékenységnek. A társadalom, mely lép-ten-nyomon érzi a maga nyomorultjai kínos tengődésének siralmas hatásait; mely maga előtt látja a szerencsétleneket és ezek haszontalan vegetálása teherként nehezedik reá: a társadalom manapság nálunk édes-keveset tesz avégből, hogy a maga nyomorultjait kiemelje boldogtalanságukból s ezáltal a maga terhén is könnyítsen. Nem látjuk át, hogy a vármegyei és városi törvényhatóságok is miért nem törekednek oly humanitárius intézetek fölállítására, melyekben vakok és süketnémák gondos oktatást találjanak. Bizony, igen üdvös dolog lenne, ha annak a sok szamaritanus-erénynek a nyilvánulását, melyet a magyar társadalom különböző köreiben észlelni lehet, a társadalom nyomorultjainak gondozása felé terelné a gyakorlati okosság. A társadalom humanizmusát nem a szerencsétleneken való sajnálkozás, hanem a nekik nyújtott okos segítség próbálja ki.

POLITIKAI HIREK.

Fontos ügyek Fiumében. Fiumei tudósítónk táviratozza, hogy gróf Szápáry fiumei kormányzó fontos ügyek miatt megszakítja szabadságát és holnapután pár napra Fiumébe érkezik.

A vámtarifa-ankét. Az autonóm-vámtarifa ügyében e hónap 14-én kezdődő szakértekezletre a hírlapok tudósítóinak külön helyek vannak fenntartva. A földművelésügyi miniszter megkeresésére a kereskedelemügyi miniszter az autonóm vámtarifa tárgyában tartandó tanácskozásra a magyar gazdaszövetséget és a magyar mezőgazdák szövetségét is meghívta. — Fiumébe őltáviratozzák, hogy a konferenciára a fiumei kereskedelmi és iparkamara Steinacker Arthur bankigazgatót, Jellonscheg Ferencz kereskedőt és Smolina kamarai titkárt küldi fel.

Román fiók-kulturegyesületek. A délvidéki románok vezérférfiai ma Bre diceanu és Coroianu elnöklése alatt Lugoson nagygyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy Lugoson, Karánsebesen és más délvidéki városokban az erdélyi „Astra” című román kulturegyesület részére fióktelepeket nyitnak.

KÜLFÖLD.

A román király pétervári útja. Bukarestből jelentik: Egy bécsi felhivatalos lap tudósító ama hírével, mintha Károly király nejevel, Erzsébet királynéval szándékoznék Pétervárra utazni, itteni politikai körökben határozottan tévesnek mondják. Ellenben beszélnek, hogy Ferdinánd trónörökös fogja a királyt Pétervárra kíséreni. A trónörökös súlyos betegségéből teljesen felépült; pétervári látogatásának annál nagyobb súlyt tulajdonítanak, mivel eddig hasonló alkalmakkor a király oldala mellett külföldi udvarnál még nem szerepelt. A király kíséretében lesz még Sturdza miniszterelnök, Vladescu és Teodori tábornokok, Manu ezredes, Georgesku alezredes és Demetrescu őrnagy, az utóbbi mint a trónörökös szárnysegéde. A király csak Pétervárról való visszajövetele után, augusztus első napjaiban megy el a királynéval együtt a ragasi fürdőbe.

Az új szerb sajtótörvény. Belgrádból írják: Az új sajtótörvény ellen, melyet jóval agyás végett a skupstina elé terjesztettek, nagy a felháborodás minden pártban. Még a kormánypárti ujságok is

reakcionáriusnak mondják az új sajtótörvényt. Az új javaslat szerint a lapból egy példányt be kell nyújtani megbírálás végett a prefektúrához és ha hat óra leforgása alatt nem emelnek kifogást a lap megjelenése ellen, akkor jelenhetik csak meg az ujság.

Az osztrák helyzet.

Bécs, július 11.

A német ellenzéki pártklubok elnökei még ma sem tudtak végleges megállapodásra jutni abban a kérdésben, hogy gróf Thun miniszterelnökkel a nyelvkérdés szabályozása végett tárgyalásokba bocsátkozzanak-e vagy nem.

A német pártok elnökei attól tették függővé azt, hogy a kormánnyal szóba álljanak-e vagy sem, hogy a kormány tudassa velük a nyelvkérdésben vallott elveit és egyuttal azt is, miképen akarja keresztülvinni az egyes közigazgatási ágakban az esetleg behozandó nyelvtörvényt.

Thun gróf miniszterelnök, akinél tudvalevőleg tegnap délután kihallgatáson volt a német ellenzék két delegátusa, báró Schwegel és dr. Pergelt birodalmi képviselők, ma délelőtt báró Schwegelnék és gróf Stürgkhnek megmutatta a kormány munkálatát, amelyet a nyelvkérdés rendezése ügyében készített. Ily módon a klubok elnökei tudomására jutottak a kormány jövőbeli szándékainak és a mai tárgyalások már ennek alapján folytak.

A klubok elnökei afelett vitatkoztak, vajjon a kormánynak épen ma megismert nyelvreformja tekintetbevételével a németység érdekében áll-e Thun gróffal tárgyalásba bocsátkozni vagy nem.

A klubok elnökei még ma sem tudtak megállapodásra jutni. Holnap délután öt órakor ismét ülést tartanak, amely alkalommal végleges határozatot fognak hozni.

Gróf Thun holnap nagynénje temetésére Ischlbe utazik, amely alkalommal bizonyára kihallgatáson fogadja ő felsége, akinek a nyelvkérdés ügyében folytatott tárgyalásokról bizonyára jelentést fog tenni.

Ha most Toqueville élne, ugyancsak csodálkoznék, hogy miképp czáfolta meg az idő az I. Napoleonról mondott ítéletet. Ma az írók egészen új Napoleont alkottak a retrospectív analysis révén, egész Napoleon-kultuszt teremtettek és mindenben megczáfolták a nagy történetírónak nézeteit. Ugyancsak III. Napoleonban is csalatkozott Toqueville, mert nem akarta elhinni, hogy Bonaparte Lajosnak elég bátorsága lesz az államcsínyre. A köztársasági elnökre vonatkozólag következő érdekes párbeszédet jegyzette fel William senior:

Senior: Mire költi Bonaparte Napoleon azt a temérdek pénzt?

Toqueville: Sokat kapnak abból a régi katonák, aztán sokba kerülnek a nagy ebédek és esték, a luxus.

— De hát neki magának mi haszna van abból?

— Ha császár akarna lenni, akkor a nagy luxussal talán előkészíteni akarja a népet a császári udvar fényére, azonban én nem hiszem, hogy neki ilyen nagy terve lennének. Az egész nagy költségek csak mulatsági vágyból, hiúságból ered, amelyet selejtes környezete előmozdit.

A tények ime megint ugyancsak demontálták Toqueville jóslatát, mivel III. Napoleon mégis császár lett és majdnem husz évig ült a császári trónon.

Igen érdekes még senior jegyzeteinek az a része is, ahol Toqueville elmondja neki élményeit, az államcsíny után következő időből, mikor ő is el volt fogva.

Ebben az időben a Quai D'Orsay-n levő kaszárnyába voltak zárva az államcsíny után Franciaország legkiválóbb emberei. Toqueville ezeket mondja: Soha vigabb napokat nem éltem mint abban a kaszárnyában. Franciaország elite-je és mindaz ami nevelés, születés, tehetség és társalgási szellem által feltűnt Párisban, ott volt ama vén kaszárnya falai közt. A nagy küzdelemnek, melyben mindnyájan részt vettünk, vége volt; kötelességünket teljesítettük, ami némi veszéllyel járt, mindnyájan emelkedett hangulatban voltunk, mint szokott lenni az, aki megtette azt, amit tennie kellett, de akit azért valami nagyobb veszedelem nem fenyeget.

Kezdetben egy nagy udvarba zártak mindnyájunkat, ott óriási étvágygal megettem egy sült jércét, melyet azonban Broglie herczeggel kellett megosztanom. Aztán felkísértek bennünket a kaszárnya padlására, mely körül egy hosszú, tágas folyosó nyílt, ez volt a katonák hálólhelyisége, midőn a kaszárnya termében nem fértek el a csapatok. Itt töltötte Franciaország elite-je — Viktor Hugo-n és Thiers-en elkezdve le egész az én saját bécses személyemig — az éjszakát. Ez volt a multság! Némelyek szalmazsákokat hozattak fel a katonáktól, de én a padlón terültem el, köpenyembe burkolva.

Nem aludtunk, hanem beszélgettünk; soha életemben annyi élcezt, szellemes megjegyzést, bon mot-t nem hallottam.

Mindenki kitett magáért; csak úgy szikrázott a szellem, még a levegőt is megtöltötte

elektromossággal és reggel aztán mindnyájan elégedetnek éreztük magunkat, mint egy nagy szellemi élvezet után.

Másképp volt ez a pártvezérekkel és praktikus államférfiakkal, kiket külön czellákban zártak el. Mi mi, az idealisták, boldognak éreztük magunkat, addig a szegény realista államférfiak a czellákban kétségbe voltak esve és reggel egészen leverten sétáltak az udvaron. Bedeau a híres képviselő egész éjjel czellájában járkált és szónokolt — s közben köhögött.

Reggel felé megnyílt czellája és a fogházor egy skatulya köhögés elleni cukorkát hozott neki, amire Bedeau olyan dühbe jött, hogy a fogházort torkon ragadta és fojtogatni kezdte.

De a fogházor kiszabadította magát Bedeau kezei közül és kirohant a czellából. „Bedeau a nagy szónok megőrült!” kiáltotta.

Mi, akik Bedeau idegességét ismertük, sejtettük, hogy mi történt és mi tagadás benne, a „martíron” jót neveltünk.

Toquevillenek ez a leírása pompásan jellemzi a francziát és különösen a párisit. Csak így lehet megérteni, hogy az első franczia forradalom idejében, az elzárt legitimista és girondista foglyok egész szoireéket adtak a fogságban s vig és szellemes társalgásban töltötték el az időt reggelig, mikor aztán a társaság egy része mosolyogva búcsút vett, mert az ajtóban már várta a hóhér, hogy a vérpadra vezesse őket.

A német baloldal klubelnökeinek értekezleteiről a következő kommunikátumot adták ki:

A baloldal klubelnökeinek értekezlete július 10-iki ülésén a következő nyilatkozatban állapodott meg: „A baloldali egyesült német pártok klubelnökeinek értekezlete Bécsben tartott mai ülésén több óra hosszat behatóan tárgyalta az egész politikai helyzetet. A tárgyalás folyamán sajnálattal egyhangulag konstatálták, hogy az utóbbi időben tett kormányintézkedések egész sora, valamint a kormány magatartása, a közéletnek az államra, az alkotmányra és a németiségre nézve egyaránt fenyegető, különféle jelenségeivel szemben az Ausztria egész német lakossága körében észlelhető nagyfokú izgatottságot lényegesen élesítette és ezzel a sajnálatos belpolitikai zavarok megoldását tetemesen megnehezítette. A cseh- és morvaországi nyelvrendeletek haladéktalan eltörlése ma is az egyetlen módja a rendezett állami viszonyok helyreállításának s ez nyújt egyúttal biztosítékot és alapos kilátást arra, hogy a reichsrath újra munkaképessé váljék. A helyzet növekvő bizonytalansága, a tájékozatlanság a kormány általános politikai terveit illetően, valamint azok a tapasztalatok, amelyeket a németek az utóbbi években tettek, a legnagyobb óvatosságot parancsolják. Az összegyűlt klubelnököknek ennélfogva a döntést elől, vajjon tárgyalásra léphetnek-e a kormányval a nyelvkérdés törvényes rendezése ügyében, attól kell függővé tenniük, hogy elég teljesen ismerjék úgy a kormány alapelveit ezen a téren, mint azok végrehajtását is az egyes közigazgatási ágakban. Mindenekelőtt a kormányt illeti meg tehát, hogy alkalmas uton, hiteles alakban megadja a megfelelő felvilágosításokat. Ezt a nyilatkozatot báró Schwegel és dr. Pergelt képviselők még tegnap este közzölték a miniszterelnökkel. A klubelnököknek ma, július 11-én tartott újabb értekezlete felvilágosítást nyújt a kormány alapelveiről és holnap délután tartandó ülésén tanácskozásait valószínűleg befejezi.

A békéltető József főherceg.

Belgrád, július 10.

Milán és Sándor szerb királyok Nisbe utaztak a skupstina megnyitására. A nisi polgármester üdvözlő beszédére Sándor király Szerbia békés fejlődésének szükségességét hangsúlyozta, kijelentette, hogy a háborúra ok nincs. Ok ugyan volna, mert Ferdinand fejedelem és Nikita szövetezése az Obrenovics-dinasztia ellen, minden dementi daczára is valóság, de a háboru egyelőre mégis elmarad; de csak egyelőre, mert a szerb uralkodóház mindaddig részen marad, míg az említett szövetség megszűnéséről kétségbevonhatatlan bizonyítékokat nem kap.

E békés fordulat okának azonban Magyarországára nézve nagyon fontos jelentősége van. Ez az ok a magyar-osztrák-osztrák szövetség, melynek egyelőre érdekében volt a bolgár-szerb háboru megakadályozása. A háboru megakadályozásának módja sejtetni engedi a szövetség természetét, mely az oroszoknak Bulgáriára, nekünk, illetve az uralkodóháznak a szerbekre biztosít korlátlan befolyást. A háboru elhalasztásának története a következő:

Mikor a bolgár és szerb hadseregek mozgósítása a háborus szándékot kétségbevonhatatlanul elárulta, József főherceg azonnal Belgrádba utazott. Utját akkor különféleképen kommentálták, arra azonban senki se gondolt, hogy a főherceg voltaképpen figyelmeztetni ment a szerb királyt, hogy tartózkodjék a háborútól, mert vereség esetén az osztrák és magyar támogatásra nem számíthat. Nem számíthat még akkor sem, ha a bolgárok véletlenül egész Belgrádig nyomulnának. Biztosította egyúttal a főherceg a szerb dinasztiaát arról, hogy az oroszok Ferdinándot megleckéztetik, s hogy a

Nikitáról való szövetezést komolyan addig venni nem kell, míg az orosz politikának és a mi politikánknak törekvése a status quo fentartása a Balkán-félszigeten.

Ez az intervenció elég megfontolni való ad. József főherceg távozása után közvetlenül visszatért a szerb fővárosba Jadovskoi orosz követ is, aki a háborus készülődések idején hosszabb szabadságra utazott, ami Szerbia és Oroszország egymás iránt való elhidegülését jelentette. Milán meglátogatta a visszatért követet s vele hosszabb ideig beszélt. E beszélgetés után kezdtek visszavonni a csapatokat a bolgár határról s ezzel egyidőben a bolgárok is parancsot adtak a szerb határra küldött ezredeknek a visszavonulásra.

A háboru ilyen megakadályozása azonban nem szülte a várt megnyugvást sem Belgrádban, sem Szófiában. Belgrádban eddig nem tettek ugyan egyebet, csak beszéltek, de beszélnek mindenütt az osztrák befolyás ellen, melyet ismét érvényre engednek jutni, beszélnek a magyar-osztrák és orosz szövetség ellen, melynek szerintük egyideig a status quo fentartása lehet ugyan a célja, de végcéljában ez a szövetség a Balkán-félsziget felosztására tör. Szófiában ez a vélemény már nyíltabban jut kifejezésre s egyes lapok élesen kikelnek a szövetség ellen, mely a Balkán-félszigeten már is föltétlenül parancsol. Néhány bolgár lap ez alkalommal az oroszok és magyarok ellen kikel azért is, mert annak idején megakadályozták, hogy a bolgár és szerb hadsereg a görögök segítségére siessen.

Az amerikai háboru.

(Távirati tudósítások.)

Spanyolországban a háboru-párt adáz harczokat folytat a béke-párttal. A katonák a háboru folytatását követelik Spanyolország területi integritásának fentartására való tekintettel, a lakosság zöme azonban határozottan a békét követeli, mert az ország teljesen ki van merülve s a nyomor napról-napra nagyobb lesz.

Spanyolorzágnak azonban okvetetlenül mihamarabb meg kell kezdenie a béketárgyalásokat, mert a háboru folytatásához szükséges pénz hiányzik.

Valószínű, hogy néhány nap múlva a béketárgyalások már határozottabb alakot fognak ölteni, különösen ha Shafter tábornok beveszi Santiago de Cubát. Távirataink a következőket jelentik:

A helyzet Santiago előtt.

New-York, július 11.

A Juragua előtt levő Vanda sürgőnyaszádról jelentik 9-iki kelettel, hogy röviddel délelőtt spanyol tiszték érkeztek oda. Foral tábornok levelével, amelyben közli Shafter amerikai tábornokokkal, hogy ő hajlandó Santiago de Cubát átadni azzal a kikötéssel, hogy csapatai bántatlanul vonulhassanak el fegyvereikkel és tábori jelvényeikkel együtt bármely irányban. E föltételeket megtáviratozták Washingtonba.

Washington, július 11.

Shafter tábornok e hónap 10-éről délutáni 3 óra 40 perczről kelt távirata a helyzetet változatlanul mondja. Ő bevehetetlen állásban van, nem fél semmiféle támadástól.

Washington, július 11.

Irányadó helyről kijelentik, hogy Mac Kinley elnök csak Santiago de Cuba föltétlen átadását fogja elfogadni.

Washington, július 11.

A hadügyminiszterium ma értesítést kapott, hogy Santiago de Cuba bombázása tegnap megkezdődött.

Washington, július 11.

Alger hadügyminiszter közzétette Shafter tábornoknak Playa del Esteból tegnapi kelt táviratát amely szerint a spanyol könnyű üte-

gek 4 óra után megkezdtek a tüzelést, de csakhamar elhallgattatták azokat. Puskatüzelés alig volt. A spanyolok nem hagyták el a sánccokat. Az amerikaiak részéről három ember könnyű sebet kapott. Shafter tábornok továbbá azt jelenti, hogy hétfőn remélhetőleg elegendő haderővel fog rendelkezni, hogy megszállja Santiago de Cubától északnyugatra az utakat.

A fogoly Cervera.

New-York, július 11.

A „World“ jelentése szerint Cervera a tengernagyot Annapolisba viszik, ott internálják és később szabadon bocsátják becsületszávának lekötése mellett, hogy nem hagyja el az Egyesült Államokat. Cervera gyöngé lánban szenved. A „San Louis“ czirkáló-hajó legénysége, amely Cerverát hozta, a legnagyobb tisztelettel bánt vele.

Camara flo:tája.

Messina, július 11.

Az „Audax“, „Proserpina“ és az „Osada“ spanyol torpedó vadász-hajók, miután megrakodtak szénnel, ma reggel északfelé elindultak innen.

A béke.

Köln, július 11.

A „Kln. Ztg.“ madridi levelezője arról értesül, hogy a békepárt chanceai mindinkább emelkednek. Schila miniszter is a béke mellett van, még pedig Kuba esetleges feladásának árán. A minél sürgősebb való békekötést a nagyhatalmak nyomtatékkal ajánlják. A kormány, ha Santiago elesik, fegyverszünetet fog kérni, hogy az alatt béketárgyalásokat kezdhesen. Minden attól függ, hogy az amerikaiak milyen feltételeket fognak szabni. Ha Kuba szigeténél is többet kívánnának, úgy a békekötés óriás nehézségekbe ütköznék.

London, július 11.

A „Daily Telegraph“ tudósítója jelenti Madridból tegnapi kelt: A legjobb forrásból arról értesülök, hogy e hó 5-ike óta megkezdődtek a béketárgyalások, amelyek máris jelentékeny eredményre vezettek és nemsokára mindkét részről teendő hivatalos aktusban fogják elérni tetőpontjukat.

Madrid, július 11.

A minisztertanácsban felolvasták Blanco tábornagy táviratát, amelyben felsorolja azokat az eszközöket, amelyek a spanyoloknak az amerikaiak ellen való további ellenállás céljából rendelkezésére állanak.

A Fabra-ügynökség képviselőjének kérdésére a miniszterek formálisan kijelentették, hogy a minisztertanács nem foglalkozott a béke kérdésével; a kormány tanácskozásainak főtárgya a háboru.

Madrid, július 11.]]

Amint a Fabra-ügynökség jelenti, a kormány eddig semmiféle határozatot sem hozott a béketárgyalások megkezdése tekintetében. Ha elérkezettnek fogja látni erre az időt, ezt a kérdést a regens-királynő elé fogja terjeszteni.

Madrid, július 11.

A „Correo“ és a „Correspondencia“ annak az óhajtnak adnak kifejezést, hogy fejezzék be a háborut, a katonai lapok azonban heves cikkeket közölnek mindenféle békejavaslat ellen.

A „Heraldo“ kérde, hogy ott hagyhatják-e Kubát, ahol a hadsereg és az önkéntesek el vannak szánva a küzdelemre.

Ha vanna i távirat jelenti, hogy Santiago de Cuba lakosai, noha a vízvezeték el van vágva, elegendő vizet nyernek a vizeztartókból és élelmi szerekben sem szenvednek hiányt.

Madrid, július 11.

A háboru avagy a béke kérdéseiben megoszlanak a vélemények. Katonai körökben azt mondják, hogy a kubai hadsereg majdnem érintetlen s a háborut folytatni kell, még akkor is, ha Santiago az amerikaiak kezébe esne. Sagasta miniszterelnök állítólag felvetette a bizalmi kérdést a regenskirálynő előtt. Híre jár, hogy a hadügyminiszter újabb táviratot kapott Blanco tábornagtól, amelyben kijelenti,

hogy a kubai hadsereg és az önkéntesek a háború folytatását kívánják, mert a szárazföldön győzelmet remélnék.

Madrid, július 11.

Az „Imparical” szerint a kormány a tegnapi minisztertanács után arra a meggyőződésre jutott, hogyha Santiago de Kuba és Manilla eleste előtt inditanák meg a béketárgyalásokat, kedvezőbb feltételek volna a kérésre. Az „Imparical” azt hiszi, hogy a kormány ily értelemben táviratozott Blanco havannai főköormányzónak, hogy az ő válaszára függ, vajjon a kormány megkezdje-e azonnal a béketárgyalásokat.

TÁVIRATOK.

Tanulók hódolata.

Grác, július 11. Pompás időjárás mellett folyt le ma délelőtt az iparszernak termeiben és parkjában a gráci tanulóifjúság jubileumi díszfelvonulása, amelyben mintegy hatezer tanuló vett részt. Az alsóbb osztályok tanulói, tekintettel a hely szűk voltára, nem vonultak fel. A karzatoskat ünnepi díszbe öltözött közönség töltötte meg. Jelen voltak: Bacquehem helytartó, gróf Attem tartományi főnök, a hatóságok fejei, az arisztokrácia és az iskolai hatóságok. Reis kerületi tanfelügyelő beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután az 1200 tagból, fiukból és leányokból álló énekkar himnuszt énekelt, majd egy tanuló ünnepi költeményt szavalt amelynek utolsó szavait, a háromszoros hoch kiáltást a császárra, az összes jelenvolak lelkesülten ismételték. A polgári dalegyütet zenekara rázendített a néphimuszra. A tanuló ifjúság elvonult a helytartó előtt, amivel véget ért a szép ünnepség. Délután valamennyi iskolában szüneteltek az előadások.

Kabinetválság Bulgáriában.

Szófia, július 11. Stoilov miniszterelnök visszalépése befejezett tény; a miniszterelnök a fejedelemnek még Romániába való utazása előtt írásbelileg terjesztette elő a lemondási kérvényt, melyet a fejedelem elvileg el is fogadott, csupán arra kérte a miniszterelnököt, hogy mindaddig maradjon meg a kormány élén, míg oly utódot talál, aki a miniszterelnökséggel együtt a külügyi tárczát is elvállalhatná. A kabinetalakítással megbízandó politikusok közül emlegetik Guesov volt pénzügyminisztert, Nacsovic volt külügyminisztert és Stancsov volt bécsi, jelenleg pétervári bolgár ügyvivőt, akikkel az alkudozások már folyamatban is vannak. Guesov minden feltétel nélkül hajlandó a kabinetalakítást elvállalni, ellenben Nacsovic és Stancsov ezt ama feltételhez kötik, hogy a fejedelem teljesen szabad kezét engedjen nekik és hogy a palotában uralkodó kamarilla, mely Stambulov halála óta mindinkább nagyobb befolyást gyakorol, az államügyekbe nem avatkozik. A válság végleges eldöntését a jövő hónapra várják.

Báró Conrad temetése.

Grác, július 11. Ő felsége gróf Paar főhadsegéd utján táviratilag meleg részvétét fejezte ki az elhunyt báró Conrad volt miniszter özvegyének. Az ősszminiszterium nevében Welsersheimb gróf honvédelmi miniszter kondoleált. Conrad bárót ma délben 12 órakor temették gróf Welsersheimb honvédelmi miniszter, Bacquehem márk helytartó, Hartl osztályfőnök, a közoktatásügyi miniszterium képviselője, a hatóságok fejei, a tábornoki kar és az arisztokrácia tagjainak részvételével. A holttestet átszállítják Laukba.

Piquard levele.

Páris, július 11. A kamara folyosóin ma Piquard nyílt leveléről beszéltek, amelyet Brisson miniszterelnökhöz intézett. Piquardnak az az állítása, hogy Cavaignac hadügyminiszter hamisított iratokra hivatkozott, a legnagyobb izgatottságot okozta a képviselők közt. Fourrier szocialista képviselő interpel-

álni akarta a kormányt ez ügyben. Társai azonban lebeszéltek róla, mert a miniszterek arról biztosították, hogy holnap minisztertanácsban foglalkoznak az ügygel és Piquard-t valószínűleg katonai törvényszék elé állítják. (N. Fr. Pr.)

A keletázsiai kérdés.

London, július 11. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből S-áról: MacDonald brit követ azt követeli, hogy haladéktalanul állítsák helyre a rendet Csing-Kiang környékén. Az „Olgérine” ágyunaszádot a helyszínre küldték. Ugyancsak a Reuter-ügynökségnek jelentik Yokohamából, hogy Soulban újabb összeesküvést fedeztek fel, amely a kormány ellen irányult. Több előkelő tisztviselőt letartóztattak, mások, köztük a volt hadügyminiszter, elmenekültek.

A szerb pénzügyminiszter utazása.

Belgrád, július 11. Popovics pénzügyminiszter Bécsbe, onnan Párisba utazik a négyperces renteügylet lebonyolítása végett. A király Popovicsot megtartja, jöllehet a liberálisok eltávolítását követelik.

Uj török kölcsön.

Konstantinápoly, július 11. Egy angol pénzügyi csoport megbízásából sir Ashmead Bartlett, az alsóház tagja, a napokban ide érkezik, hogy a kormánnyal új kölcsön megkötése iránt a tárgyalásokat folytassa. A kölcsön egy millió fontra rug és a nagy-goltoi hid, valamint az állami gőzhajózási társaság bevételeiben találna biztosítékát.

György herceg házasodik.

Frankfurt, július 11. A „Frfter Ztg.”-nak jelentik Athénből: György herceg, akit hosszú ideig Kréta kormányzójelöltje gyanánt emlegettek, a nyár folyamán valószínűleg jegyét vált Vladimír orosz nagyherceg egyik leányával.

Pandolfi csődje.

Bécs, július 11. Az itteni tartományi főtörvényszék Pandolfi marquis ellen a csődöt a hivatalos lapban közzétette. Némelyek könnyelműség, mások szerint spekulációk óriási kölcsönök felvételére kényszerítették és ez tette tönkre a legelőbbkelő társaságokban is ismert bárót.

Stojalovszky ügye.

Lemberg, július 11. Csaczból ide érkezett jelentések szerint a magyar hatóságok Stojalovszkyt nem utasították ki, csak a nyomdáját zárták be.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 11. A XXVII. mérkőzésből függően maradt játszmákat ma fejezték be. Halprin győzött Janowski ellenében és Baird Walbrock ellenében. Steinitz és Blackburne között remis lett a játék. A mai XXVIII. mérkőzésnél Schiffers győzött Marco ellenében, Pillsbury Schowalter ellenében, Halprin Walbrodt ellenében, Blackburne Csigorin ellenében és Caro Baird ellenében. Janowski és Schlechter, Lipke és Trenchard, Maróczy és Alapin, valamint Steinitz és Tarrasch között remis lett a játék.

HIRES.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Személyi hír. Berlinből jelentik: Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet ma több hónapi szabadságra magyarországi birtokaira utazott.

— A pápa egészsége. Rómából táviratozzák: A pápa egészségi állapotáról elterjedt nyugtalanító hírekkel szemben a Stefani-ügynökség kijelenti, hogy a szent atya legutóbbi gyöngéledéséből teljesen felépült. A pápa, aki néhány napig nem hagyta el a szobát, ma ismét két óra hosszát sétált a Vatikán kertjében. Ezután ő szentsége Rappolla államtitkárát és Mocenni és Mazzella bibornokokat fogadta. Dr. Laponi a pápa orvosa, a hozzá intézett kérdésre megerősítette a fennebbi jelentést és kijelentette, hogy a pápa egészségi állapota kielégítő.

— Házasság akadályokkal. Berlinből jelentik: Günther schleswig-holsteini hercegnek Dóra kóburgi hercegnővel való házassága igen sok nehézségbe ütközik. Günther Ernő nem egyeztetik bele a gyermekek katolikus nevelésébe és az is valószínű, hogy az esküvő nem a kóburgi katolikus templomban lesz.

— Földrengés. Spalatóból táviratozzák: A földrengés következtében Jabukában a Szuszujara házcsoportnál kényszerforrás került napvilágra. Triljben még mindig nem szűnt meg a földrengés. Tegnap éjjel 1 óra 20 perczkor három másodperczig tartó, hullámos rengés vonult végig a helység mellett nyugat-keleti irányban.

Egy Zárából éjjel érkezett távirat a következőket jelenti: Triljben tegnap délelőtt több gyöngye és egy erős földlökést észleltek. Sinjben tegnapelőtt éjjel három alig érezhető lökést tegnap pedig két lökést éreztek és öt izben föld alatti morajt hallottak. 100 katonai sátrat állítottak fel. Vojnicban a sebesültek egyike meghalt.

A sinji földrengésről egy szemtanú a következőket írja: Sinjben a földrengés nem valami rendkívüli dolog, de azért az 1769-iki nagy földrengés óta nem volt ilyen hatalmas rázkódás. A legtöbb földmives ember már elhagyta házát, mikor 5 óra 20 perczkor megkezdődött a földrengés. Egyidejűleg a levegőben valami kellemetlen zugást, a földben pedig mennydörgéshez hasonló robajt lehetett hallani. Tíz perc múlva a második, valamivel gyöngébb ütés következett be, ismét kísérve a légi és a földbeli zajtól. A templomban épen mise volt, mikor az épület mozogni kezdett, a jelenlevők közt rettenetes kiáltozás, lökdösés, tolokodás keletkezett. Mindenki kifelé törekedett. A házakból a szabadba rohantak az emberek, sokan az ablakon keresztül. Magában a városban nem túlságosan nagy a pusztulás. Természetesen mindegyik ház megsérült, sok tető leesett, a legtöbb falon repedés látszik. Hanem a környéken borzasztó a pusztulás. Ezek és ezek maradtak hajléktalanul. Vojnicban a harangok leestek a toronyból, az iskola összedőlt. Legtöbbet szenvedtek azonban Caporic, Trilj, Kosute és Turjaci községek. Ezekben nincs ház, amely ne volna megsérülve, az utóbbi két helyen nem maradt kő kövön. Turjaci egész romhalmaz. Katonáság őrizi a bedőlt templomot. Négy embert agyonütöttek a leomló falak, egy leány később halt meg. Harminczan súlyosan megsebesültek, a könnyen sérültek számát egyelőre nem is lehet megállapítani. A lakosság nyomora leírhatatlan.

— A piaristák új rendfőnöke. A magyar kegyes tanítórend kormánytanácsa ma reggel kilencz órakor ülést tartott, hogy megválassza helyettes rendfőnökét. A kormánytanács Magyar Gábor rendi kormánytanácsost, a szegedi főgimnázium igazgatóját választotta meg egyhangulag helyettes rendfőnöknek, fölruházva őt a rendfőnököt megillető minden joggal. Magyar Gábor 1842. január 10-én született Félégyházán. A kegyes tanítórendbe 1859. szeptember 20-án lépett be. Tanulmányainak bevégezése után Tatán tanított három évig, majd Nagykanizsán, később pedig Kecskeméten. Innen Szegedre került, ahol öt évi tanári működés után 1871—72-ben a főgimnázium igazgatójává lett s ezt a tisztelet huszonhét évig viselte. Igazgatósága alatt a szegedi főgimnázium nemcsak a tanulóságra nagy száma, hanem a tapintatos és mintaszertű vezetés révén az ország legelsőrangú tanintézetévé fejlődött. Magyar Gábornak igen nagy része van abban, hogy Szeged városa, a régi, már meg nem felelő gimnáziumi épület és piarista-rendház helyett a modern kívánalmaknak teljesen megfelelő új főgimnáziumi épületet és rendházat épített. A választás után dr. Vámos Károly titkár tette bizalmi állását, de az új rendfőnök kérelmére lemondását ismét visszavonta. Az új rendfőnök vicarius provincialis címmel két évig fogja kormányozni a magyar kegyesrendet, amelynek 6 Magyarországon a 32-ik tartományi főnöke és akkor le fog mondani, hogy a hat évenként törvényesen összeűlni szokott nagyközlásban újból választásnak vessen alá helyét. Ott azután újból választható lesz és ha megint megválasztják, csak akkor lesz rendes provincialis,

illetve tartományi főnök; mert a piarista rend alkotmánya szerint csakis az viselhet ilyen címet, akit a magyar kegyes tanítórend 24 házában főnökei és ezeken kívül a törvényesen megválasztott társadalmi képviselők szavazattöbbséggel ilyen névvel megválasztanak.

— Egy zeneszerző halála. Mint nekünk Bécsből jelentik, ma ott meghalt Weinzierl Miksa, az ismert nevű zeneszerző, aki több cinos operettet komponált.

— Szerb cigaretták csempészése. A délvideket utóbbi időben rengeteg sok csempészett cigarettát fogyasztanak az emberek. Szerbiából hozták ezeket a cigarettákat, melyek ugyan nem jobbak a mi cigarettáinknál, de hát: édes a tiltott dolog. Természetes, hogy a csempészéssel nagy összeggel megkárosítják a kincstárt. A héten — mint levelezőnk írja — a zimonyi vasúti állomáson négyezer darab cigarettát koboztak el a pénzügyőrök.

— Szászok a vértanúk szobránál. Száz szászsebesi szász gazda a mezőhegyesi állami ménésbirtok megtekintése után tegnap reggel Aradra érkezett. A vasutól gyalog egyenesen a tizenhárom aradi vértanú szobrához mentek és sokáig időztek a magyar nemzeti hősök emlékoszlopánál. Emlékbeszédet nem mondtak, koszorút sem hoztak, de mélyen meghatva állottak a szobránál. Délután az erdélyi vonattal hazautaztak.

— Délvidéki blükrónika. Temesvári tudósítónk táviratozza: Nika Kracsun knezi lakos Popovits Györgyöt, a község egyik leggazdagabb birtokosát, boszúból fényes nappal az utcán leszurta. A gyilkost letartóztatták. — Dietrich Mária szerbcsenei hatvanhétéves tanítónőt ismeretlen tettesek szobájában megfojtották és kirabolták.

— Titkos kezek. A Zimándy-féle könyvről, melyet kicsempésztek az ország népe közé, még mindig érkeznek hírek. Itt is, ott is fölfedezik ezt a könyvet és sehol se akad gazdája, titkos kezek lopták be számos helyre, különösen a népkönyvtárakba. Ahol aztán ráakadnak, mint most Szegeden is, méltóképen elbánnak vele. — Mint szegei tudósítónk írja — az ottani felsőtanyműveltség „Gazda-kör” vasárnapi közgyűlésén ugyancsak felháborodtak a magyarok arra a jelentésre, hogy a kör könyvtárában fölfedezték a Zimándy Kossuth-gyalázó könyvét. A kör könyvtárosa mindjárt kijelentette, hogy nem tudja, mikép jutott a könyv az ő őrízetére bizott tisztességes könyvek közé. Valaki belophatta azt a könyvtárat.

— Ki volt az?

— Műg köll égetni!

— Azt is, aki cselekedte!

Ezeket mondották nagy haraggal a jelenlevők és a közgyűlés elhatározta, hogy miután már második exempláris ez Szegeden a belopott Zimándy-féle könyvből, minden eszközzel kutatni fog a kör minden tagja a titkos czinkos-kéz után. Na, ha véletlenül megkerítik, amugy magyarosan rá is koppintanak, az bizonyos. Egyelőre azonban megállapodott a tanyásnép egyesülete abban, hogy a Zimándy pap könyvét e hét valamelyik napján a kör udvarán elégeti. Tudósítónk úgy értesül, hogy ez esetből kifolyólag a szegei iskolaszék valószínűleg el fogja rendelni az összes népiskolai könyvtárak átvizsgálását.

— Szmrécányi Pál bérmautja. A szepesi püspök e hónap 8-ikán Arvaváraljára érkezett, hogy a megyében a bérmálás szentségét kioszsza. A püspököt a megye intelligenciája fogadta élén Kürthy főispánnal, Arvaváraljáról Beszterczére utazott a főpap egy rokona meglátogatására, majd Turdosinba, Trentanába, Namesztóba és Jablonkára, innen pedig székhelyére utazott.

— Egy nagykereskedő dolgai. Weisz Frigyes nagykereskedő három évvel ezelőtt a király-utcában vászon- és divatárú-boltot nyitott, de keveselve az üzlet jövedelmét, bérzejétekre adta magát. Vesztett és ezenfelül még időközben költséges orfeumi kiadásokkal is iparkodott egyre növekedő pénzügyi bajait növelni. Harmadfél hónappal ezelőtt úgy segített magán, hogy a Koellner és Holin-féle prágai posztógyárból 22.000 forint árá holmit hoz-

zatott hitelbe, az árú eladta csődöt mondott és az összes készpénzt zsebre tévé, eltűnt a fővárosból. Móró Vilma énekesnővel beutazta Európa nagyobb városait s néhány nappal ezelőtt hazajött Budapestre. A csőddel és az abból következő dolgokkal nem is törődött, mert arra számított, hogy rokonai minden ügyét-baját rendezték az ő távollétében. Ma reggel a Dávid-utca 10. száma alatt levő lakásán két detektív jelentkezett. Felkiérték a főkapitánysághoz és ott Kubinyi kapitány az előzetes kihallgatás után letartóztatta. A szerencsétlen ember, aki még csak huszonnyolc éves, beismerte a hamis csődöt és csak arra kért engedelmet, hogy a letartóztatás felől szeretőjét értesítse: járjon közben a Weisz-család tagjainál, rendezzék valahogy a dolgot. Amit a kapitány meg is engedett.

— A Bourgogne magyar áldozata. Holub Emil, a híres Afrika-utazó ma a következő levelet intézte a bécsi „Neues Wiener Tagblatt”-hoz: A „Bourgogne” hajó szerencsétlenségéről hírek közt egy Hollu c k nevű emberről is volt szó, aki sok más emberrel együtt a tengerbe fulladt. Ez nem tévesztendő össze velem, aki nem utaztam a hajón. Hollu c k m a g y a r e m b e r, neje pedig párisi leány volt. Évente el szoktak jönni Francia- és Magyarországra. Legutóbb a millenniumi kiállításra voltak Budapesten, amikor engemet is meglátogattak. Innen ismerem őket. Tudom, hogy Washington előkelő köreiből forogtak. A férj a becsületrend lovagja volt.

— Csendőrök a kolostorban. Alsó-Hrabóc zemplénmegyei községben Matejesik József rettegett haramia, aki két és felesztendéig ült már a lipótvári fegyházban, berontott Vavrik Mihály községi bíró lakásába, ahol a község ládáját feltörte és kirabolta. A rabló százhatvan forint hivatalos pénzt talált a község ládájában és ezt magával vitte. A rablás elkövetése után Homonnára ment, ahol egy rossz hírű nő társaságában kétfogatu bérkocsira ült és Sztrópkóra hajtatott. Itt az éjszakát a korona-vendéglőben töltötte, reggel pedig nyomtalanul eltűnt. A csendőrök, akik üldözőbe vették, megtudták, hogy Matejesiknak az édesanyja s z a k á c s n é a f e r e n c z r e n d i b a r á t o k s z t r o p k ó i z á r d á j a b a n. Abban a hitben, hogy az üldözött gonosztevő ide menekülhetett, a múlt éjjel megjelentek a zárdában és csakugyan ott találták Matejesikot, aki jóízűen aludt az egyik czellában. Jóformán meg sem mozdulhatott, már ott volt a bilincs kezén-lában. Megvasalva vitték az őrségre ahol vallatónak fogták és ahol be is ősmerte, hogy az alsó-hrabóczi pénztárt ő rabolta ki. A pénzt azonban nem találták meg nála és nem is akarja megmondani, hogy hova tette. A ferenczrendi barátok csak reggel tudták meg, micsoda veszedelmes „testvér” okkupálta a múlt éjjel a csön-des kolostor egyik czelláját. Matejesik ugyanis, aki csak pár hónapja jött ki a lipótvári fegyházból, Varannón, Gálszécsen, Tőke-Terebesen, Nagy-Mihályon és a szomszédos községekben v a k m e r ő r a b l á s o k e g é s z s o r á t követte el. Azt hiszik, hogy Matejesiknak s z ö v e t s é g e s t á r s a van, aki a rablott pénzeket és javakat őrzi. Kihallgatták Matejesik édesanyját is, de az özvegy tagadja, hogy a fiától pénzt kapott volna. A vizsgálat kiderítette, hogy annak a nőnek, akivel a haramia kocsira ült, 50 forintot adott, 50 forintot a vendéglőben vert el, meg az utazás alatt, a többi pénzt pedig orgazdájának adhatta. A veszedelmes embernél letartóztatásakor töltött revolvért és egy doboz töltényt találtak.

— Halálozás. Ungvárról táviratozzák, hogy Tabódy Jenő királyi tanácsos, Ungmegye főjegyzője ma szívizélhűdésben hirtelen meghalt. Halála általános részvételt keltett.

— Elpusztult magyar telep. Bánó Jenő hazánkia, aki Mexikóban telepítvényes, levelet irt egy budapesti hírlapnak, melyben elpanaszolja, hogy egy borzasztó orkán egész telepét megsemmisítette. A pusztulásról a következőket írja:

A végzetes napnak, május 28-ának délelőttjén rekkenő forróság volt, mely a déli órákban szinte elviselhetetlenné vált. Szegény munkásaim, akik a szabadban dolgoztak a czukorültetvények-

ben, a tikkasztó hőségtől annyira ellankadtak, hogy két órai pihenés után is alig tudták ujrakezdeni a munkát. Az ég felhőtlen volt és csak a szemhatár szélén láttam egy vékony sárga vonalat. Teljes szélcsend volt és mégis mindenki érezte, hogy valami retentő vihar van készülöben és ez az érzés retteggéssel vegyes félelmet okozott. Lovaim minden ok nélkül nyeríteni kezdtek, mintha még az állatok is sejtették volna a közelgő veszedelmet. A borzasztó hőség esti fél kilencz óráig tartott, kilencz órakor cikázott az első villám a keleti szemhatáron, kísérve tompa földalatti moraj által, mely mindig közelebb és közelebb hallatszott. A villámok gyakoriabbak lettek, a földalatti moraj pedig erősebb, míg végre úgy hullott a mennykő, mintha óriási tüzhányóhegy öntené a lángnyelveket a földre. Az ég dörgése pedig rettenetes ágyúzáshoz hasonlított, mely félelmes bömbölésével még a leg-erősebb idegzetű embert is retteggésben tartotta. Egyszerre óriás ciklon orkán és forgószél kerekedett, melynek pusztításait még agkoromban is emlegetni fogom. Az ítéletidő nem tartott félóránál tovább, az igaz, de elég volt arra, hogy elpusztítsa szép kaváttelepem egy részét s rombadöntse lakóházamat, elpusztítsa tisztviselőim lakását s teljesen megsemmisítse munkásaim hajlékait. Banánültetvényemet is tönkretette a vihar. A karsu fák, mint a hullák, egymáson hevernek, pedig ezelőtt bennük volt legtöbb öröömöm. Kivülem 120—130 munkás maradt hajléktalanul, de ezek holnap gazdát cserélnek és éjszakára már van hova lehajtani fejüket. De én, kinek tiz évi fáradsága gyümölcsét tette tönkre egy rövid fél óra, lehet-e csodálni, ha kétségbeesve állok a pusztulás közepette.

— „Ott voltak.” Most sok az iskolai értesítő, most vidám a nyár és az egyik fővárosi állami főgimnázium értesítőjében azt olvassuk, hogy a decemberi érettségi vizsgálat alkalmával jelentkeztek: „összesen huszonhárman, köztük két hölgy.” Hm, két hölgy jelentkezett. Két hölgy. Mit akart a két hölgy? Talán bálozni jött a két hölgy, a fővárosi szegény-gyermekért javára gyűjtött, avagy talán kavéozsonnára jött a két hölgy? Nem. A két hölgy érettségi vizsgálatot jött tenni, ugymond az értesítő szerkesztője, a címzetes főigazgató és való-ságos igazgató. De ha a két hölgy érettségét jött tenni, akkor miért nem ur a többi huszonegy is és ha a többi huszonegy ur csak tanuló, akkor miért nem női tanuló a két hölgy is? Avagyis ha a lányomat megkülönböztetett tisztelettel fogadják a tantestületek, akkor a fiannak miért rázzák meg a fülét? Sőt avagy az emanczipált lányok most miért legyenek abban az előnyben, hogy diplomát is kapjanak, meg még lovagi tornaúvariasságot is? Azt hisszük, hogy ez a kettő nem járhat együtt s ha együtt jár mégis, akkor az egyiket nem lehet komolyan venni. Valószínűleg a nőemanczipációt nem kell komolyan venni. De ha a tantestületek nem veszik komolyan a nőemanczipációt, akkor fejezzék ki ezt világosabban. Irják a jelentésüket következőkép:

Ott voltak: A. Anna (czigánylány), B. Berta (havasi gyopár), K. Katinka (Jászberényből), F. Juliska (Pompadour) és a többi. A kotillonról fölösleges lesz a tudósítás, mert ugys el fogja hinni mindenki, hogy őngagságaikat „átesztették.”

— Egy rendőrkapitány halála a kávéházban. Vasárnap délután — mint debreczeni levelezőnk írja — egy rendőrkapitány hirtelen halála keltett mély részvételt Debreczenben. Margittay Sándor, a III. kerület rendőrkapitánya, vasárnap délután — szokás szerint — az „Arany Bika” szálló kávéházába ment feketekávéra. Mivel a családja Csizen van, épen a ma esti vonattal várta volna őket haza, a rendesnél tovább maradt, majd néhány barátja kívánságára bement a játszósobába egy kis szelíd nyári kalabriászra. Négy órakor föállt azzal, hogy hazamegy intézkedni, mert az esti vonattal megérkezik a felesége a kis leánykáival. Alig haladt néhány lépést, midőn hirtelen a szívéhez kapott és lerogyott a székre. A pinczerek kivitték a levegő folyosóra, a kávéházból pedig előhívták dr. Czako orvost, aki azonnal ápolni kezdte. Margittay kapitány fúdokolva csak ennyit mondott:

— Vigyenek haza.

Oly ingerülten követelte, hogy hazarigják, hogy teljesítették kívánságát. Bérkocsit hoztak és az orvos két pinczér segítségével hazaszállította. Küldtek még több orvosért, de hasztalan. Margittay rendőrkapitány otthon alig néhány percnyi küzdelem után kiszenvedett. Az esti vonattal megérkezett a váratlanul elhunyt kapitány családja. A gyerekek mosolyogva, tapsolva szálltak ki, de néhány perc múlva otthon kétségbeesett zokogással borultak atyjuk holtestére.

— **A gyilkos orvos áldozata.** A minap hírt adtunk arról, hogy Weber Albert nyugalmazott járásorvos Kolozsvárott revolverrel rálőtt Balázs Ferenczre és ennek feleségére. Mint levelezőnk ma táviratozza, Balázs Ferencz ma a kórházban meghalt. Balázs Ferencz valószínűleg felgyógyul sebéből. Weber orvos vizsgálati fogságban van.

— **A munkások bojkotja.** A szociáldemokrata párthoz tartozó munkások tudvalevőleg kimondták a bojkottot a kőbányai serfőzőgyár ellen, mert egy csomó szociálista munkást — nézetük szerint — minden igaz ok nélkül elbocsájtott. Ma este e tárgyban több kerületben tartottak gyűléseket; a legnagyobb számmal a VI. kerületben voltak, hol mintegy ezer munkás jelent meg. Weisser János ecsetelte a serfőzőmunkások helyzetét és indítványára elhatározták, hogy mindaddig, míg a részvényszerződés a munkásokat vissza nem fogadja, az általa forgalomba hozott sört bojkottálni fogják. Ehhez képest felhívják a vendéglősöket, hogy a szerepelt gyár sörét ne mérjék, mert a munkások helyiségeiket kerülni fogják. Ily határozatot hoztak a II. kerületben is, hol szintén nagy számmal voltak a munkások. A többi gyűlés kevésbé látogatott volt. Rendzavarás nem történt.

— **Kőműves-sztrájk.** B o r o s z l ó b a n — mint levelezőnk jelenti — a kőművesek tegnap kimondták az általános sztrájkot. Óránként 45 fillér bért és 10 órai munkaidőt követelnek.

— **Öngyilkos menyasszony.** Nagy-Léárd pozsonymegyei községben — mint ottani tudósítónk írja — Teszák állomáselőjáró sógornője, aki egy budapesti vasuti feltűgyelővel járt jegyben, ismeretlen okokból megölte magát. Már az esküvő napja is ki volt tűzve, mikor a szép leány elhatározta magát az öngyilkosságra. Szobája ajtaját bezárva, éjfél táján mérges gombát főzött és ebből egy tányérral megevett. De ezzel nem elégedett meg. Megrakta a kályhát kőszennel, meggyújtotta a szénét, azután leszedte a csöveket és becsukta az ablakot. A nyakára pedig egy törülközőből hurkot csinált. A háromszoros öngyilkossági kísérletnek meg is lett az eredménye. Mikor reggel a szénaszag miatt betörték a leány szobájába, a leány már halott volt. Semmiféle írást sem hagyott hátra, asztalán csak a mérges gomba maradványát találták meg.

— **Mikor a katonák mulatnak.** Bognár Mihály, Jellasics-ezredbeli bakának Szarvas Erzsébet leány valamikor a kedvese volt, hanem szakítottak egymással. Tegnap, vasárnap délután, Bognár egy katonapajtását küldte el Erzsébethez és arra kérte, látogassa meg a budai Flórián-kaszárnyában. Fontos mondanivalója van, ő pedig kaszárnyáristoma miatt nem mehet el hozzá. A leány nem tudta megérteni, hogy Bognárnak miféle mondanivalója lehet, de mert Bandl őrmester megígérte, hogy Bognár csak előtte, az irodában beszélhet majd vele, engedett a hosszas kérésnek és Kis Julcsával, cselédpajtásával elment este a kaszárnyába. Itt a lányokat nem a főkapun, hanem egy hátsó ajtón vezették be. Bognár arra kérte a lányokat, hogy menjenek be a szakaszszobába, ott majd elmondja, miért kérette magához volt kedvesét. A leányok azonban csakis az irodában akartak szömba állni Bognárral. Erre az őrmester elment, Bognárt a leányokkal magára hagyta. Csakhamar eltűnt ő is, egy-két perc múlva azonban többed magával tért vissza. A leányok erre hirtelen becsapták az ajtót és a belül levő kulcsot is megfordították a zárban. Bognár, úgy látszik, úgy akart boszút állni volt kedvesén, amiért őt elhagyta, hogy társait reá uszította. A katonák, vagy huszan, eleinte szép szóval kérték a leányokat, hogy jöjjenek ki a szobából, nyissák ki az ajtót. Mikor ez mitsem használt, fenyegetőzni kezdtek. A két leány remegve hallgatta a durva emberek beszédét és várta az

őrmester visszaérkezését. Pár óra mult el így, de Bandl őrmester nem mutatkozott. A legények az ajtó betörésével fenyegetődtek s már hozzá is kezdtek az ajtó feszegeléséhez. Ekkor Szarvas Erzsébet hirtelen elhatározással kinyitotta az utcára nyíló ablakot, hogy kiugorjék. Barátnője rémülten igyekezett visszatartani, de Erzsébet erősebb volt.

— **Hagyj el! Nekem úgy is végem van!** Én miattam jöttél ide, legalább neked nem lesz bajod; te ne gyere utánam; téged akkor már nem mernek bántani.

Ezzel kiszakította magát barátnője kezei közül és a következő percben leugrott az ablakból. A szerencsétlen leány bal lába eltört, ezenfelül még néhány súlyos sebet szenvedett. A mentők a János-kórházba vitték be. Kis Julcsát persze azonnal kibocsátották a katonák. A katonák ilyenfajta mulatozását a katonai hatóság vizsgálata talán lehetetlenné teszi egy kis időre.

— **Az öngyilkos zenetanár temetése.** Lentz Rezső zenetanárt ma délután négy órakor temették a II. kerület Horváth-utca 4. számú házból. A temetésen nagy közönség jelent meg, többnyire az elhunyt ismerősei és pályatársai. A szertartás után a holtestet a kerepesi-uti temetőben levő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Csaló pénztárnok.** Plavkovics József, Zimony város községi pénztárnoka — mint zimonyi tudósítónk jelenti — hamisított okmányokkal nagyobb összeget tulajdonított el a város pénztárából. Egy Groszbauer nevű ember ugyanis 52 év előtt valami hánatpénzt tett le a városnál és e pénzt mindaddig nem is vette fel. Plavkovics a minap azt jelentette a polgármesternek, hogy Groszhauer a pénzért jelentkezett és ottlétét mindenféle okmányokkal igazolta. A pénzt nemsokára kiutalták, Plavkovics kapta kézhez, hogy átadja Groszbauernek. Egy-két nap múlva azonban kiderült, hogy Groszbauer már évek előtt meghalt, az okmányokat pedig Plavkovics neje írta alá. A befejezett vizsgálat után Plavkovicsot és nejét a mitroviczai törvényszékhez kísérték be.

— **Hajóközlekedés ködben.** Az az óriási veszteség, mely a „Bourgogne“ katasztrófájával a francia kereskedelmi tengerészetet érte, újból fölszínre hozza a ködös időben való hajóközlekedés szabályozását. Egy transatlanti gyorsgőzös és egy vitorlás összeütközéséről van szó, még pedig oly módon, hogy nincs kiderítve: az angol gőzös ment-e a vitorlásnak, vagy megfordítva? A két hajó ereje mindenestre különböző. A vitorlásnak van ugyan ködös időre való jelzőkürtje, ennek hangja azonban egy fél angol mértföldnél messzebbre nem hallatszik. A „Bourgogne“ kürtje négy-hat angol mértföldnyire elhallatszik, talán még messzebbre. Az olyan gőzös, mely óránként körülbelül tíz mértföldet fut, ködös időben, meglátsított menettel is halad négy-öt mértföldet, míg a gyorsgőzös bármilyen körülmények közt is megtesz 10—12 mértföldet. Már most, hogy ki lehessen deríteni, melyik hajó okozta a katasztrófát, konstatálni kellene, hogy valósággal meglátsították-e járásukat a hajók? Súlyosító bizonyíték a gyorsgőzös kapitánya ellen, hogy ő, vezető hidján állva, harmincz láb magasságban van a tenger színe fölött és a ritkább ködfelhőkön át messzebbre elláthat, mint a tíz-tizenkét méternyi magasságban álló vitorlás-kapitány. A gyorsgőzös kormányosai azt mondják, hogy ködös időben legajánlatosabb a teljes gyorsaság megtartása, mert a kormány ilyenkor inkább engedelmeskedik, mint mérsékelt haladásnál. Az a sok katasztrófa, mely időnkint az egész művelt világot megrázza, elegendő ok volna arra, hogy végre szigoruan szabályozzák a hajónak ködös időben való közlekedését.

— **Öngyilkossági kísérlet.** F á b i á n Juli 21 éves napszámosnő az éjjel külső váci-ut 96. szám alatt levő lakásán eddig ismeretlen okból marológót ivott. Súlyos égési sebekkel szállították a Rókus-kórházba.

— **Udvari gyógyszerész.** Ó császári és királyi fensége József főherceg, Zoltán Béla hírneves fővárosi gyógyszerész-tulajdonosnak az udvari szállító czímet adományozta.

Napirend.

Naptár: Kedd július 12. Római katolikus: Gual. Óános. — Protestáns: Henrik — Görög-oros: (június 30.) 13 apostol. — Zsidó: Tham. 22. Nap két 3 óra 9 percz, nyugszik 7 óra 38 percz. — Hold két éjjel 11 óra 30 perczkor, nyugszik 2 óra 25 perczkor délután.

A földművelésügyi miniszter fogad d. u. 4 ó.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

A miniszterelnök nem fogad.

Az iparművészeti muzeum nyitva 9—1-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

A nemzeti szövetség Déván.

Nagy ünnepség volt tegnap Déván. A nemzeti szövetség tartotta alakuló közgyűlését.

Budapestről a központi szövetség képviselőiben dr. Herczegh Mihály egyetemi rektor elnök, dr. Barabás Béla országgyűlési képviselő, dr. Kriváchy Géza ügyvezető igazgató, Felszeghy Ferencz a munkás-osztály elnöke és Balassa Antal igazgatótag, Aradról Institoris Kálmán, az aradi nemzeti szövetség elnöke és Sztójka József titkár voltak jelen az ünnepélyen.

Szombat este érkeztek Dévára. A pályaudvaron a polgármester üdvözölte a vendégeket, a mire dr. Herczegh Mihály elnök válaszolt. A megérkezés után dr. Farkas Béla ügyvéd vacsorát adott a vendégek tiszteletére.

Az alakuló közgyűlés vasárnap délelőtt volt a vármegyeház dísztermében. Jelen volt Hunyad vármegye egész előkelősége és Kolozsvárról Fekete Gábor királyi táblai elnök, továbbá számos román és munkás ember. A közgyűlést Hollaky alispán nyitotta meg, üdvözölve a központ kiküldötteit. Ezután báró Szentkereszty György főispánt megválasztották a közgyűlés elnökévé.

Herczeg Mihály elnök hosszabb beszédben fejtegette, hogy román nemzetiségi kérdés nincs. Megválasztották ezután a dévai szövetség elnökévé gróf Kuun Gézát, társelnökké Hollaky Arthur alispánt.

A megalakulás után dr. Kriváchy Géza ügyvezető-igazgató indítványára hódoló táviratot küldöttek a királynak. A közgyűlés végén dr. Barabás Béla képviselő nagyszabású beszédet mondott, amely után felolvasták az ország különböző helyeiről küldött üdvözlő táviratokat.

A közgyűlés után banket volt. Az első tósztot báró Szentkereszty főispán mondotta a királynak. Utána Hollaky alispán Herczegre, Herczegh gróf Kuun Gézára, Felszeghy a főispánra, dr. Kriváchy Déva polgárságára, és Barabás a szövetség jövőjére üritette poharát.

A fővárosi vendégek délután utaztak Szászsebesre.

Az állomáson — amely gyönyörűen volt feldíszítve — 50 előkelő hölgy fogadta a vendégeket. Somkerekgy Gusztávné beszélt, amire Herczegh Mihály felelt, köszönve a szíves fogadtatást.

Ezután a fellobogozott városba mentek. Marossy erdőmester neje fényes uzsonnát adott. Este hangverseny volt, amelyen különösen Hidvégi Valéria szavalatát fogadták nagy tetszéssel.

Hangverseny után társasvacsera és tánczi-galom volt.

Forrongó barátok.

Aki figyelemmel kíséri a Ferenczrend mostani reform-tervezetét, az előtt világos, hogy itt nem pusztán belső újításról van szó, hanem oly cél figyes keresztülhajsolásáról, amelynek az a célja, hogy a római generális kurija számára az egész föld kereségén minden ferenczrendi szerzetesházat megadóztassanak.

Azt célozza ugyanis első sorban ez a tervezett reform, hogy a ferenczrendi szerzetes sohasem tarthasson magánál pénzt, hanem teljes ellátást a zárdától nyervén, jövedelmét teljesen a zárda syndicusa vegye fel. Ilyen módon szigoruan ellenőrizhetnék azt, hogy mennyi pénz folyik be az egyes zárdákba, mennyi azoknak az évi kiadása és mennyi a fölöslegük.

Mivel pedig ma minden egyes zárda, mely klerikusokat nem tart, jövedelmének egy bizonyos

hányadát azoknak a zárdáknak tartozik adni, amelyek klerikusokat tartanak, világos, hogy a Rómában nevelt klerikusokért minden egyes zárda törvényesen megadóztatható lesz. Megadóztatható még akkor is, ha nincs az illető szerzetes-tartománynak klerikusa Rómában; mert hiszen nyíltan hirdette P. Flaming Dávid, a római generális követe Kolozsvárott, hogy a szegényebb rendtartományok növendékeiért majd a gazdagabbak fognak fizetni Rómának. A magyar provinciák pedig jó hírben állanak, tehát bizonyosan fizetni fognak.

A tervezett reform azt is akarja, hogy a földkerekségen élő valamennyi ferenczrendi szerzetes egyforma posztóruhát viseljen.

Rómában ezt úgy vélik keresztülvihetőnek, hogy a rend egy központi posztógyárat állít fel, a melyből azután minden egyes szerzetesház megkapja a tagjai számára szükséges egyforma posztót reverendának. Minden szerzetesház abból a posztógyárból tartozván fedezni posztó-szükségleteit, a hasznát a rend központi főnökségé, a generális kuriáé lesz.

A jövőben a tagok kötelesek lesznek naponként alamizsnát gyűjteni, vagyis koldulni, úgy, mint azt Rómában teszik, ahol egy-két oldalt puttonnyal megterhelt számmal végigmegy a piacon a fráter és így kéregeti be a zárda fnapi szükségleteit.

Ha ez a reform megvalósul, úgy minden ferenczrendi zárdának el kell adnia a fekvőségét és a felesleges pénz ép úgy Rómába volna exportálható, mint ahogy ma az egyik zárda felesleges pénzét át lehet vinni a másik zárda szükségleteire akkor, ha a rendfőnök ezt megengedi. Már pedig hogy ne engedné meg, mikor engedelmségre van kötelezve a generális irányában?

Rómának most nagyon is szüksége van pénzre. Az 1870-iki okkupáció alkalmával ugyanis elvették ott a rend régi nagy kolostorát és Ara Coeli templomát. Az új olasz állam azt a híres könyvtárral együtt állami javaknak nyilvánította. A Ferenczrend előjárósága ekkor úgy segített magán, hogy új kolostort építtetett, de azt már többé nem nyilvánította a rend tulajdonának, hanem magánbirtokként a rend generálisa nevére iratta.

Ámde az így felépült kolostort amortizációra felvett kölcsönpénzből építették fel; annak kamatait tehát törleszteni kell. Törleszteni pedig bármiféle körülmények között is. Róma népe szegény; azért a centralizációt célzó római generális kuria most idegen pénzforrásokat akar magának biztosítani. Bizony, bizony, a sok szép frázis mellett ez a valódi ok a reformok behozatalára.

A generális kuriájából ugyan azt hirdetik, hogy a reformokat maga XIII. Leó pápa akarja. De hát ki hiszi el azt, hogy egy testi erejében nagyon is megfogyatkozott öreg ember végső napjaiban is ily nagy dolgok keresztülvitelére vállalkozzék? Hiszen ha az egyház reformját XIII. Leó pápa maga akarná, aligha kezdené a szegény és nagyon is szerény ferenczrendeken. Ők mégis csak világszerte hű ápolói a vallásosságnak. De reformálni lehetne azokat, akik a dus egyházi jövedelmeik mellett, kevésbé követik a szelid és irgalmas Jézust, mint a ferenczrendiek.

A hívek meg is botránkoznak azon, hogy míg a nyomorgó szegény papok naponként miséznek, hóban és esőben, hidegben és melegben, éjjel és nappal munkálják a hívek údvét a csekély fizetésért, addig a dus jövedelmű főpapok még csak napi miséiket se igen végzik el. Arról pedig, hogy a lekipásztorkodás terén példányképpül szolgáljanak az önfeláldozásban, azó sincs.

Mindenki érzi azt, hogy a fél reform nem teremhet údvös eredményeket, az olyan reform pedig, amelyiknek az legeg háttérben, hogy: „da pecuniam“, vagyis: fizess! údvös nem lehet. Már pedig a ferenczrendiek reformja teljesen ilyen, azért attól jó eredményeket ne is várjon senki.

Csinál vele Róma egy csapat elégedetlen embert: ez lesz az eredmény. Mert a zárdában felnevelkedett szerzetes olyan, mint a vizből kivett hal: elveszti azt az elemet, amelyben eddig élt és így elégedetlen lesz örökre.

Ha világi papok lesznek, ugyan mi vár ott rájuk? A pécsi kispapok kilépése már is igazolja:

lenézetés és kicsinylés. Mert jövények lesznek, édes testvérek soha.

Vajjon ezt is XIII. Leó akarta?

A reformot anyagi érdek sürgeti Rómából, nem az egyház beléletének felfrissítése. Szépitgetésnek, áltatásnak itt nincs helye.

Göthe és az osztrák tábornok.

Mikor Göthe 1806-ban karlsbadi utjából Jenába utazott, egy társaságban, a jelenlevők nagy derűségére, a következő epizódot beszélte el. Karlsbadban sétaközben minden nap találkoztam egy hetvenévesnek látszó urral, aki aranyfejű botjára támaszkodva járkált a tekervényes utakon. Kíváncsi voltam rá, hogy ki lehet s megtudtam, hogy nagyérdemű nyugalmazott osztrák tábornok, igen régi nemesi családból. Valahányszor elment mellettem, mindig megállott és sokáig utánam nézett. Én nem törődtem vele semmit, mert ilyesmi igen gyakran megtörtént velem. Egyszer azonban, mikor megálltam, hogy valamit szemügyre vegyek, odajött hozzám és mélyen megemelvén, kalapját megszólított:

— Nemde uram, önt Göthe urnak hívják?
— Igen.
— Weinmarból?
— Nagyon helyes.
— Ugyebár, ön könyveket is írt?
— Oh, igen.
— És költeményeket is?
— Azokat is.
— A versei, úgy mondják, szépek.
— Hm!
— Sokat írt?
— No, meglehetősen.
— Nehéz dolog a versírás?
— Eléggé. Különben, egyszer igen, más-kor nem.

— Nemde, aszerint, hogy jól evett-ivott-e az ember?
— Nekem úgy tetszik, hogy igen.
— No látja! Miért marad akkor Weimarban?

Miért nem jön Bécsbe?
— Már gondoltam rá.
— No látja! Bécsben lenne ám csak jó dolga! Ott pompásan lehet enni-inni!
— Hm!
— És ott meg is becsülik valamennyire a versírókat.

— Hm!
— Jöjjön csak. Az olyanfajta urak, ha megbecsülik magukat, a legjobb társaságba is bejuthatnak.
— Hm!
— Jöjjön Bécsbe! Aztán jelentkezék nálam. Nekem sok ismerősöm, rokonom és befolyásom van. Irja aztán a névjegyére: „Göthe Weimarból. Karlsbadi ismeretség.“ Az utóbbi megjegyzés azért szükséges, mert különben talán nem jutna eszembe, hogy kicsoda.

— Majd ráírom.
— Mondja hát, tulajdonképen miket is írt?
— Sok mindenfélét. Ádám-tól Napoleonig, a czedrustól a földi eperig.
— Meglehetősen ismert a neve?
— No — igen.

— Sajnálom, hogy még semmit sem olvastam öntől, s hogy a nevét is csak most hallok először. Jelentek már meg újabb kiadások is egyes könyveiben?
— Oh, igen.
— És fog még több is megjelenni?
— Remélem.
— No, akkor most nem veszem meg egyik könyvét sem. Mert ha nem a legújabb kiadást veszi az ember, akkor sok bosszúsága van vele. Mert aztán, ha újra megjelenik, újra meg is kell venni.

Azért én megszoktam várni az író halálát, mert azután már nem változik a könyve. Ez elvem és ettől sohasem térek el. Így szolt és köszöntés nélkül a faképnél hagyott.

Az öreg tábornok percze már réges-régen maghalt. S nekünk mégis úgy tetszik, hogy jóformán naponta találkozunk vele.

Az öreg tábornok percze már réges-régen maghalt. S nekünk mégis úgy tetszik, hogy jóformán naponta találkozunk vele.

Az öreg tábornok percze már réges-régen maghalt. S nekünk mégis úgy tetszik, hogy jóformán naponta találkozunk vele.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Hegyi Aranka a Magyar Színházban. Hegyi Aranka tudvalevőleg az őstől kezdve a Magyar Színház tagja. Első új szerepe az „Arany Évá“-ban, Schönthan vigjátékában lesz.

* Elhalasztott premiére. A városligeti szinköb-ben a „Háromláb kapitány“ című bohózat első előadása, amely eredetileg holnapra volt tervezve, csütörtökre marad.

* Az új intendáns. Mint egy esti lap ujsá-golja, gróf Keglevich István kinevezése a Nemzeti Színház és az Operaház intendánsává immár befejezett tény és a kinevezés még e hét folyamán megjelenik a hivatalos lapban.

* Az új országház szobordíszítése. Az új országház belső berendezésének munkálatai nagyban folynak. A két ülésterem monumentális művészkalkotás lesz s minden része nemes anyagból készül. De pompásan rendezik be a mellékhelyiségeket is, amelyekbe eredeti majolika-szobordíszítések jönnek. Ezek az apróbb dekorációk egy méter 20 centiméter magas szobrok és szoboresoportozatok lesznek. Az országház építészeti vezetősége tizen-negy ismert szobrászművészt bízott meg azok mintázásával. A művészek most mintázzák az allegorikus szobrokat, amelyek az ipar, kereskedelem és közgazdaság minden ágát feltüntetik jelképes alakban. A nagy ülésterem mellékhelyiségei számára mintegy százhusz ilyen szobor készül.

FŐVÁROS.

(A lóversenyek haszna.) A magyar lovas-egyesület ma küldötte be a fővárosnak a budapesti tavaszi lóversenyek jövedelméből a szegényalapot megillető összeget. A totalisateur jövedelméből 29.860 forint 50 krajczár, a könyvesekéből pedig 1562 forint 50 krajczárt, összesen 31.428 forintot kaptak a szegények.

(Konfliktus a katonasággal.) A katonai parancsnokság a fővárostól gyakorlótérnek kapott terület egy részére legeltetési engedélyeket adott ki. Hosszu átíratváltások következtek a főváros és a katonaság között, ami ma délelőtt azzal végződött, hogy a katonai parancsnokság a vitás legeltetési engedélyeket visszavonta.

(A Szent János-kórház megnyitása.) A budai Szent-János kórházat a jövő hónap másodikán nyitják meg nagy ünnepélyességgel. A betegek fül-vétele augusztus 3-án reggel kezdődik. Az intézet a főváros legjobban berendezett és legszebb kórháza.

(A halászlé jog.) A főváros a dunai halászlé jogot, alkalmas bérlő híján, házilag kezeli s a picézésért 2, a háló-vetésért pedig 12 forintot díjat szed. A harmadik kerületi előjáró félreértette a tanácsi rendeletet s az általános halászlé jogot kérőknek a jegy kiadását megtagadta. Darányi Ignác földmívelési miniszter ma leirt a fővároshoz, hogy a halászlé felügyelő jelentése szerint a harmadik kerületi előjáró három szabályszerűen kiállított halászlé iránti kérelmet visszautasított az-za a megokolással, hogy egy fővárosi rendelet szerint csak a 12 forint bérösszeg lefizetése után adja ki a halászlé jogot. A miniszter utal a szabály-rendeletre, amely szerint minden elsőfoku hatóság-nál megváltható a halászlé jog, függetlenül a törvényes illetékek megfizetésétől. Különben pedig a törvény intézkedik arról, hogy mikor tagadható meg a halászlé jog. Az előjáró intézkedését a minisz-ter törvénybe ütköznek mondja s az állami jövedék tekintetéből kifogást tesz ellene. Fölkéri tehát a miniszter a tanácsot, hogy ha a rendeletet kiadta, azonnal vonja vissza, az előjárót pedig utasítsa, hogy a halászlé jogot adja ki.

(A tabáni postahivatal áthelyezése.) A főváros közigazgatási bizottsága ma tartott ülésén a főmér-nök azt indítványozta, hogy a tabáni posta-és táviró-hivatal, amely immár nem képes a napról-napra növekedő forgalomnak eleget tenni, vegye át az állam a maga kezelésébe és helyezze át a hi-vatalt a Döbrentey-térre, amely a környéknek in-kább a középpontjára esik. A közigazgatási bizott-ság ez indítványt fel fogja terjeszteni az illetékes szakminiszterhez.

Négy jelentés.

— A közigazgatási bizottságból. —

A fővárosi közigazgatási bizottság ma délelőtt Halmos János polgármester elnöklésé-vel ülést tartott, melyen a főkapitány, a fő-orvos, az adófelügyelő és a tanfelügyelő ter-jesztették be a múlt hónapra vonatkozó jelen-téseiket. A négy jelentés közül ezuttal a főka-pitányé köti le a figyelmet leginkább, mert

szinte polemikus hangú és az ellenkező ujság-hírekkel szemben azt vitatja, hogy a főváros közbiztonsága júniusban is kielégítő volt. Ami ebben a jelentésben adat, az nem sok, de ami benne önérték, az egy kicsit túlteng s a fővárosi rendőrség remélhetőleg jobban teljesíti kötelességét a rend fentartása, mint a polemia szokatlan feladata körül.

A jelentéseket a következőkben ismertetjük:

A főkapitány jelenti, hogy a székes főváros személy- és vagyonbiztonsága az elmúlt június hónapban is kielégítő volt. A királyi bíróságokhoz utalt büncselekmény összesen 1346 jutott a rendőrség tudomására. Ezek közül az ember élete és testi épsége ellen irányult 168. Közülök megemlíti a jelentés, hogy egy betűszedő a negyedik kerületi kapitányság épületében boszúból a napos rendőr-ellenőr ellen gyilkossági kísérletet követett el, de boszujának elfogadható okát adni nem tudta; csak úgy érthető cselekedetének oka, ha figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy tettének elkövetése előtt, saját vallomása szerint, már hetek óta öngyilkossági szándékkal tépelődött s e közben lelki zavarában büntetett elkövetésére szánta el magát. A tettet a királyi ügyészségnek adták át.

Ezenfelül felemlítendő az a rablógyilkosság, mely múlt hónap 24-én a vizvárosi temetőben történt, ahol eddig ismeretlen tettes egy 62 éves cselédnőt gyilkolt meg s attól 20—30 krajczárt s a fülbevalóját rabolta el. Ez ügyben a nyomozás még folyamatban van.

A múlt hónap folyamán a főváros külső részeiben éjjel három, nappal egy rablás és rablási kísérlet történt és pedig: egy az Egressy-utcában, egy a Szabolcs-utcában, egy az Angyal földön s egy a Népligetben. A panaszosok munkások, illetve napszámosok voltak, akiket koremai ismerőseik fosztottak meg néhány forintjuktól. Az összes kár 7 forint 25 krajczár. A tetteket 3 esetben ki is nyomozták s átadták a királyi ügyészségnek. Egy esetben a nyomozás még folyamatban van.

A többi rablásnak híresztelt eset részint lopási eset, részint közönséges zsebtolvajlás, amelyet ismert tolvajok követtek el, részint pedig meg nem történt, költött mese. Az utóbbi mesék közé tartozik az az eset is, amelynél a panaszos jelentése szerint hurkot dobtak a nyakába s a törzsűrást a zsebében levő keménykötésű jegyzőkönyv fogta fel. Ily eset nemcsak nyabban nem, de emberemlékezet óta sem fordult elő a főváros utcáin s néhány hirlap által budapesti hurokvetőknek nevezett büntettek a költött rémregények hősei közé tartoznak.

A vagyon elleni büncselekmények száma 975 volt. Ezek közül felemlíti a jelentés, hogy egy postatiszt a kincstár kárára 86.000 forintot, illetve saját vallomása szerint 90.000 forintot sikkasztott el s a fővárosból családostal megszökött. A székes fővárosi államrendőrség megállapította, hogy az illető Amerikába készült s távirati megkeresése folytán Brémában te is tartóztatták. Az elsikkasztott pénzből 85.000 forintot találtak meg nála, a hiányzó pénzt pedig Budapesten elutazása előtti költötte el, illetve adósságait törlesztette belőle.

Az összes lopási esetek száma 779 volt, melyeknek azonban több mint felénél csak csekélyebb volt a kár; 317 esetben 10 forinton aluli, 98 esetben pedig 10 és 20 forint között.

Megemlíti itt még a főkapitány, hogy a Zuglóban és Kőbányán a múlt hó folyamán történt betöréses lopások tetteseit két nyott múltu napszámos személyében sikerült kinyomozni. Kiderítették egy okirathamisító fiatalember üzemeit is, aki iskolai bizonyítványok hamisításával foglalkozott.

A királyi bíróságok elbírálása alá eső ügyekben 292 egyén volt a rendőrség büntügyi osztályánál előzetes letartóztatásban, akik közül az illetékes bírósághoz kísérték 209-et, közigazgatási elbírálás alá utaltak 8-at, szabadlábra helyeztek 53-at, kórházba helyeztek 10-et, 17 egyén ellen a hó végével a vizsgálat folyamatban maradt.

Szükségessnek tartom felemlíteni — így folytatja a főkapitány — hogy az egyes hirlapok által részben koholt, részben erősen kiszínezett rabló-

históriáknak az a hátrányos következményük van, hogy úgy a főváros lakosságát aggodalomba és rémületbe ejtik, mint pedig a vidéken is elhitetik, hogy a főváros közbiztonsága a legkedvezőtlenebb; ennek a következménye azután az, hogy a főváros minden részéből érkeznek be kérvények rendőrszobák felállítására, melyeket indokolatlan voltukon kívül már csak azért sem lehet teljesíteni, mert teljesítésük esetén a rendőrlétszámot azonnal legalább kétszeresére kellene emelni. Ami pedig a vidékieket illeti, elfordult már oly eset, hogy a főkapitánysághoz kérdést intéztek, bejöhettek-e hátran Budapestre? Büntény és vétség Budapesthez hasonló nagy városban mindig volt és mindig lesz; azokat koholt rémhistóriákkal szaporítani vagy kiszínezni csak a főváros lakóinak nyugalma és a főváros fejlődésére lehet hátrányos, a rendőrségnek azonban azok nem ártanak, mert a rendőrség mindig le tudja azokat értékükre szálítani.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

A főorvos jelentése szerint a főváros közegészségi állapota általában kedvezőnek mondható, amennyiben az általános halálozás csökkent s a ragályos kórok összege sem tüntet fel lényeges eltérést, sőt a súlyosabb kóralakok némelyike tetemesen apadt. Elhalt május hóban 1039 egyén, június hóban csak 990. A ragályos kórok betegedési eseteinek felénél többje enyhén lefolyó kanyaró. Élve született június hóban 1763, meghalt 990; így a születések 773-al mutak felül a halálozókat.

Az a d o f e l ü g y e l ő jelentése szerint a fővárosi adókövető bizottságok működéseiket befejezték s a felszólamlási bizottság működését megkezdte s néhány hét alatt befejezi. A befizetés egyenes adóban tett: a) közvetlenül az állampénztárnál 896,434 forint 80 krajczárt, a múlt év júniusához képest 70,345 forint 35 krajczárral többet, b) a fő- és székvárosi adópénztárnál 362,429 forint 22 krajczárt, a múlt év júniusához képest 79,556 forint 02 krajczárral többet, vagyis 1898. június havában a befizetési eredmény összesen 149,901 forint 37 krajczárral több a tavalyinál.

A t a n f e l ü g y e l ő jelenti, hogy a múlt hónap 60 iskolát látogattak meg, január elseje óta pedig 510-et. Olyan eset, amely a közigazgatási bizottság határozatát provokálná, nem fordult elő.

A jelentések tudomásul vétele után a felebezéseket intézte el a bizottság.

VIDÉK.

* (Az elkobzott oláh zászló.) Arad megye közgyűlésén, — mint levelezőnk táviratozza, — Mangra oláh nyelven támadta meg Kabdebo esernői főbíró, hogy ő egy oláhszínű zászlót elkobzott. Az alispán azt válaszolta, hogy Kabdebo helyesen cselekedett Mangrát a közgyűlés nagy izgatottság között leszavazta.

* (Tisztújítás.) Bács-Bodrog megye legutóbbi közgyűlésén megválasztották árvaszéki elnökké Kutassy József hódcsághi szolgabíró. Hódcsághi szolgabírónak pedig Bakó Elek. A Siskovits Tamás országgyűlési képviselő halálával megüresedett közigazgatási bizottsági tagságra Latinovits János főrendet választották meg.

* (A löcsei daleyjet a király előtt.) A löcsei daleyjet a király tiszteletére, az ősi hadgyakorlatok alkalmával egy este szerénadót szándékozik rendezni, melynek megtartásához a felségének jóvagyását a főispán közbenjárására megnyerte.

Szentiványi Árpád beiktatása.

Miskolcz, július 11.

Vasárnap iktatták be tisztségébe az új tiszai egyházkerületi felügyelőt Szentiványi Árpádot Miskolczon.

Réggel 10 órakor az istentisztelet bevégeztével rövid szünet után Zelenka Pál püspök és dr. Szontagh Miklós hivatalban legidősebb esperességi felügyelő elnöklése alatt nyílt meg az ünnepi közgyűlés. Miután felolvasták a szavazatszedő bizottság jegyzőkönyvét, a közgyűlés eljenzéssel vett tudomást a választás amaz eredményéről, hogy egy-

házkerületi felügyelővé tizenhat szavazattal szemben 325-tel Szentiványi Árpádot választották meg. Az eljenzés megújult, sőt fokozódott akkor, amint dr. Szontagh Miklós elnök Szentiványi Árpádot a tiszai evangélikus egyházkerület törvényesen megválasztott felügyelőjének jelentette ki s felhívta őt a hivatali eskü letételére.

Ezután az új felügyelő letette a hivatali esküt s elfoglalta elnöki székét.

Székfoglaló beszédében azt hangoztatta, hogy meggyőződése szerint minden egyháztagnak erkölcsi kötelessége arra a polczra állani, amelyet számára a közbizalom kijelöl: — kötelessége pedig ez különösen a jelen időben, mikor egy új társadalmi irány akarja bevinni b o m l a s z t ó h a t á s á t a z á l l a m b a és az e g y h á z b a. Ennek ellenében csak pillanatnyi óvszer a szurony, ártalmatlanná csak egyedül az az ősi erő teheti, amely az egyházban és a vallásban rejlik. E meggyőződés fogja vezetni és lelkesíteni egyházkormányzói működésében.

Erre Zelenka Pál püspök üdvözölte elnöktársát, majd báró Prónay Dezső az egyházegyetem nevében üdvözölte az új egyházkerületi felügyelőt; majd pedig Baltik Frigyes püspök a testvér egyházkerületek elnökségei nevében mondott üdvözölő beszédet. Végül Szentiványi Árpád felügyelő megköszönte a rokonszenv megnyilatkozását és az ülést bezárta.

Az ülés után a tisztelgő testületek hosszú sora vonult fel a püspök elfogadó termeibe, ahol azokat Szentiványi Árpád fogadta. Tisztelegtek: az evangélikus református egyházközség és gimnázium, a római katolikus egyház, az izraelita hitközség, a vármegye, a törvényszék és ügyészség, a város, a magyar államvasuti üzletvezetőség, az egyházkerületbeli esperességek egyenként, a főiskolák és gimnáziumok küldöttei Táviratilag részint levélileg fejezték ki üdvözlőiket: Szilinszky Mihály államtitkár, Szinyei Merse István sárosi, báró Vay Elemér borsodi, Kürthy Lajos lipóti főispánok, Kun Bertalan és Antal Gábor evangélikus-református, Sárkány Sámuel és Gyurász Ferencz evangélikus püspökök, Dániel Gábor az unitárius egyház főgondnoka, Fabiny Theofil, Szentmártoni Radó Kálmán és Laszkáry Gyula evangélikus egyházkerületi felügyelők; Horánszky Nándor, Szemere Attila, Justh Gyula, Ivánka Zsigmond, Hodossy Imre, Ivánka Oszkár, László Mihály, Förster Aurél, Kiszely Árpád, Gullner Gyula, Beniczki Árpád, Kubik Béla, Viczmándy Ödön, György Endre, Matuska Péter, Hentaller Lajos országgyűlési képviselők, s ily minőségben különös melegséggel gróf Károlyi István és gróf Apponyi Albert, ki mint írta, levelével „beigazolni óhajtott, mily igaz rokonszenvvel vesz részt a távoból az egyházkerület szép ünnepén és mily nélkülözés neki az, hogy személyesen meg nem jelenthetett.“ Ezekon kívül még mintegy százra ment az üdvözölő táviratok száma.

A tisztelgések befejezése után az új felügyelő délután két órakor a korona-vendéglő disztermében fényes lakomát adott, melyben négyszáz meghívott vendég vett részt és a karzat is megtelt hölgyközönséggel. — Az első pohárköszöntőt a házigazda, Szentiványi Kálmán mondta a királyra, utána Zelenka Pál Szentiványi Árpádot, Glanz Pál báró Prónay Dezsőt, Szontagh Pál Baltik Frigyes püspököt, Terray Gyula Szentiványi Árpád családját köszöntötte fel. Felköszöntőt mondtak még: báró Prónay Dezső, Baltik Frigyes, báró Podmaniczky Géza, báró Radvánszky Béla koronaőr, Blazsejovszky József római katolikus prépost-plébános, Tarnay Gyula, Melczér Gyula és mások.

Ma reggel a közgyűlés munkánapja következett be. Szentiványi Árpád az ülést megnyitó beszéde végén ezer forintot a d o m á n y o z o t t a z e g y h á z k e r ü l e t á l t a l m e g h a t á r o z a n d ó c z é l r a. A tárgyalás felette megelégnék az eperjesi hittanintézet fennmaradása kérdésénél, melyre nézve elfogadták a közigazgatási bizottság javaslatát azzal a módosítással, hogy a hittanintézet negyedik évfolyama is fenn tartatik.

Pestmegye közgyűlése.

Pestmegye évnegyedes közgyűlését a megszokottnál ünnepesebbé tette Kossuth Lajos arcképének leleplezése. Emlékezetes az a lelkesedés, melyet az arckép elhelyezésére vonatkozó megyei határozat keltett s ehhez képest az évnegyedes közgyűlés elé a legnagyobb várakozással nézett mindenki. S ha a főispán, aki egészségi okokból már régebb idő óta Barlangligeten időzik, a mai közgyűlésen nem is jelenhetett meg, maga az ünnepség a megyéhez méltóan folyt le.

A Kossuth-ünnep mellett a közgyűlés első napjának történetéből az a jelentős számítható nagyobb figyelemre, mely Pestmegye természetviszonyairól és az aratás menetéről tájékoztat.

A közgyűlés első napjáról a következőkben tudósítunk:

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének évnegyedes közgyűlésén, miután a főispán több heti szabadságra ment, az elnöki széket Beniczky Lajos alispán foglalta el.

A közgyűlésen ott voltak: Holló Lajos, Földvály Mihály, Halász Zsigmond, Gajári Géza, Wolfner Tivadar országgyűlési képviselők, Freysinger Lajos, Csávolszky József, Baross Pál, Majthényi István, Noszlopy Emil, Löwy Mór, Förster Aurél, Vancsó Gyula, Reiser Béla bizottsági tagok. A főtisztviselők közül: Bellaagh Imre főügyész, Dalnady Győző árvaszéki elnök, Viczián Ádám főpénztáros, Tóth József királyi tanfelügyelő stb.

Az alispán rövid megnyitójá után kellő ünnepségek közt történt meg Kossuth Lajos arcképének, a vármegye termében való elhelyezése. Fazekas Gusztáv főjegyző mondott szép alkalmi beszédet, amelyet sokszor szakított meg a hallgatóság éljenzése.

„Nagyságos alispán ur! Mélyen tisztelt közgyűlés!

Lehetetlen, hogy parányiságom érzetében s csekély tehetségem tudatában ne forduljak e pillanatban a magyarok nagy Istenéhez, adjon nekem erőt, hogy csak halvány színekkel is vázolhassam s méltathassam azon ünnep jelentőségét, amelyre ez alkalommal összegyűltünk.

Vannak alakok, melyek ha egyszer kiléptek a semmisség öléből, nem enyésznek el soha többé. Nemelyeket az író vagy költő képzelete terem; másokat a népek emlékei képzelőnk által támogatva a mondákban örökítenek meg; végre másokat a történelem valódisága ad örök kincsekül és büszkeségül a nemzeteknek, az emberiségnek. Ez alakok a tőkély mellett a valódiság varázsával hatnak lelkünkre, felemelik emberi és nemzeti öntudatunkat és elévülhetlen sajátainká válnak, példányképet nyújtván nemzedékről nemzedékre.

A mi történelmünk sem szegény ily alakokban s nemzeti gazdagságunk legdrágább és legmaradandóbb részét nagyjaink teszik, kiknek neve történelmünk lapjaira elévülhetlen betűkkel van felírva, alakjaik pedig mindnyájunk szívében és tudatában élnek.

Eme soha el nem enyészhető alakok közé tartozik azon férfiú is, akinek emlékét ez alkalommal ünnepezzük, aki a kiváltságok eltörlésének, az ember jogi egyenlőségének az európai közszabadságnak nagy eszméit magában azonosította, úgy hogy azok tényleg vele egygyé lettek s ékesszólásának varázsával azoknak csodálatos erőt adott.

Kossuth Lajos!

Ugy hozzá van forrva Magyarország újabbkori történetéhez e név, vagy e névhez az újabbkori történelem, az alapított korszak, hogy bárhova, bármerre tekintünk is, összeülkezve, egygyé válna találjuk őket, mint gyermekével az atyát; kezét szorítva egymással mint két elválhatatlan jóbarátot.

Nyissuk meg tehát szívünk egész bensőségét Kossuth Lajos arcképe előtt, oda járulván érzelmeink koszorujával az óriás elé, kit a szabadság nemzője társul vett nagy munkájában visszabóditani itt e hazában is a tért az emberi ösjogok számára, melyeket a rendi alkotmány korlátok közé szorított.

Kossuth leborult a nemzet nagysága előtt, mi boruljunk le az övé előtt, mert első sorban az övé az érdem, hogy a törvény előtti egyenlőség, az egyéni szabadság, minden magyar ember közkincsévé vált.

Történelmi reflexiók után a szónok következőképen végzi beszédét:

Nagy politikai átalakuláson vitte keresztül Kossuth a nemzetet. Kivittuk az alkotmányt, amit akkor teremtettünk, abból van a mi mai életünk és erőnk. Ez alapon áll 67-nek minden alkotása, annak a 67-nek, amely mint gyermek az apával a legszorosabb, a legközvetlenebb vérségi összefüggésben van a szabadságharc korával.

És vajjon a nagy eredmények kivívásában kié a legfőbb érdem? A legfőbb érdem a nemzeté és a koronás királyé.

És ha a két közjogi tényező együttes működése által ma a nagy demokratikus átalakulás alapján a magyar nemzeti egység ünnepeit ülihetjük és ha a bűbérus középkor minden maradványa az örök halál sírjába temetkezett és helyébe a polgári erény, önértet, szorgalmas munkás hazafias, értelmes nemessége lépett és ha ma éppen mi, akik ellen egy félszázad előtt a kettős birodalom felforgatásának vádját emelték, éppen mi vagyunk a kettős épületnek egyedüli szilárd és megbízható alapjai, annak oka, hogy rendíthetetlené vált már most az a politikai hűség és a fejedelem iránt való az a szeretet, mely Kossuth Lajos működésének kiinduló pontja és végeredményképen célzata is volt.

Midőn tehát halálával és kegyelettel emlékezünk meg a szabadság nagy apostoláról, lehetetlen, hogy a nagy idők óta fejtünk felett elhaladt 50 esztendő nagy munkásának, magának a nemzetnek a legnagyobb elismeréssel ne adózzunk, annak a nemzetnek, amelynek mindig nagy erénye volt a kellő erély, a cselekvési kedv, bátorság és kitartás emberfeletti nagy munkában, s lehetetlen hogy különös tisztelést s a hűségnek és szeretetnek legjobb érzései ne illethetnek meg az ünnepély alkalmával békében és dicsőségben uralkodó urunkat, királyunkat, aki a legközelebbi 30 esztendő alatt törhetetlen lovagias hűséggel ragaszkodott az alkotmányhoz és királyi esküjéhez, s nem egyszer példát adott ebben a nemzetnek is.

Üdv és béke árasztza el szeretett édes hazánkat, ennek fejedelmét és minden e háza polgárait.

Éljen a nemzet! Éljen a király!

A közgyűlés, az éljenzések megszűntével, Freysinger Lajos indítványára elhatározta, hogy a főjegyző beszédét sokszorosítottja s valamennyi megyebizottsági tagnak megküldi. A beszédet egy szersmind a közgyűlés jegyzőkönyvébe is egész terjedelemben fölveszik.

Kossuth Lajos arcképe különben a vármegye nagytermének kiválóan díszes helyét foglalja el; az elnöki emelvénytől balra van elhelyezve, mellette közepben a király arcképe, jobbról pedig Deák Ferenczé függ. A képet Roskoviits Ignác festette.

Beniczky Lajos alispán évnegyedes jelentése került ezután előterjesztésre. A jelentésből kiemeljük a következőket:

A termsé iránt való kilátások az idén a legszébbek voltak; sajnos, hogy a június 27-én és 28-án dühöngött jégvihar a vármegyének nagy területén megsemmisítették részben, vagy egészben a vetéseket. A jégvihar különösen a felső járásokat érte s a járások közül legtöbbet szenvedett a pomázi, biai, szent-andrei, gödöllői, váczy, monori, nagy-káti, dabasi és ráczkevei, amelyekben 20—50 százalék kárt okozott a jégverés. A vármegyének 73 községében történt kisebb-nagyobb károsodás, amelyet pénzérték szerint eddigelé még nem lehetett megállapítani.

A szociális mozgalmak szempontjából örömmel jelenti az alispán, hogy az izgalom a legtöbb aggodalmasnak látszó helyen is csillapodóban van. Az igazolványokat sok helyen vonatkozott ugyan a nép kiváltani, de az alispán még sem akart még most a hatósági kényszer terére lépni, mert ez csak elmérgesítette volna a bajt. Sokkal többet használtak a jóakaratu fölhívások, a gazda-társadalomnak a néppel való barátságos érintkezése, mert így rövid négy hónap alatt sikerült a mezeti munkásokat fölvilágosítani, hogy a törvény üdvös intézkedéseket tartalmaz s hogy az izgatók meghallgatása csak romlásra vezet a népet. A június 20-ikán lezart kimutatás szerint a vármegye területén 26,500 darab igazolványt adtak ki s mintegy 38,950 munkás volna kötelezhető annak kiváltására; de még most is egyre folyik az igazolványok kérése.

Az igazolványok kiváltásától való vonakodásnak, az izgatáson kívül, oka volt: a megadóztatástól való félelem, továbbá az, hogy igen sok helyen az aratási szerződéseket a törvény életbelépte előtt kötötték meg s így az igazolványok kiváltását elhalaszthatónak tartotta a nép a jövő évre. Egyik ok az is, hogy sok gazda nem kívánja meg a munkástól az igazolványt s különösen a kiegazdák szóbeli szerződést kötnek.

Ama munkások közül, akik a törvénynek nem akartak engedelmessé válni, 2583 maradt munka nélkül s ha ezekből ezret számítottunk olyannak, akik aratómunkát különben sem vállalt volna, 1500 egyénre tehető azoknak a száma, akik renitenseknek tekinthetők s akiknek más munkával kell az elvesztett keresetüket pótolniuk.

Igy tehát az aratási munka, egyes eseteket nem tekintve, nagyobb baj nélkül indult meg.

Fájdalommal emlékezik meg ezután a jelentés Abonyi Lajos (Márton Ferencz) kiváló írói s megyebizottsági tag haláláról, akinek a temetésén testületileg vett részt a vármegye központi tisztikara. Főlemlíti végre az alispán Mihalovics Béla főszolgabíró s Terbe Mátvás és Salamon Károly bizottsági tagok elhalálzását.

Förster Aurél azt az indítványt tette, hogy a szövetségi törvény létrejötte alkalmából, gróf Károlyi Sándort, mint a szövetségi mozgalom megindítóját s az első szövetségek szervezőjét, üdvözölje. Förster indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A napirendre térve, hozzájárult a közgyűlés Monor község képviselőtestületének ama határozatához, amelylyel Kossuth Lajos szobrára 300 forintot szavazott meg. Tass községnek megadta a közgyűlés az engedélyt az artézi-kút építésére. Tudomásul vették a Menza Akadémika köszönő levelét, a vármegye 150 forintnyi adományáért. A honvéd hadapród-iskoláknál a vármegye részéről alapított helyek egyikére a közgyűlés Holló Gézát (Holló László fiát) jelölte.

A közgyűlést holnap délelőtt folytatják, amikor választás után betöltik a Baross János lemondásával megüresedett szolgabírói állást is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az aradi panama. Az aradi sikkasztás pörcében ma az orgazdákat hallgatták ki: Bács azt vallja, hogy Scheinberger meghalt nevének koporsójában 20.000 forintot találtak és hogy Scheinbergerrel a börtönben levelezett és hogy végre Scheinberger 40.000 forintot ígért arra az esetre, ha javára vall. Tennent és Bérczit pedig azzal vádolja, hogy a sikkasztásról tudomásuk volt. Scheinbergert szerdán hallgatják ki.

— Beesapott imakönyvek. Két évvel ezelőtt kifogástalan eleganciájával öltözött férfi jelent meg Békásmegyeren és a jámbor svábok között elmondta, hogy a vallás ápolására anyagbőrbe kötött imakönyveket árul el olcsó pénzen. A békásmeyeri svábok fölültek Steiner Bernátnak, így hívják a vándorúgynököt, és egész sereg megrendelést tettek nála, ráadásul egy talyigára való ócska imádságos könyvet adtak át neki bekötés végett. Steiner Bernát zsebre vágta a pénzt s az ócska imádságos könyvekkel örök bucsút intett Békásmegyernék. A svábok jó ideig vártak a szent könyvekre és végül is megtették a bűnvádi följelentést az úgynök ellen, kit a csendőrök letartóztattak. Ma ítélezett ügyében Rónay Kamill elnöklése alatt a pestvidéki királyi törvényszék. Minthogy az okozott kár nagy része időközben megérült, a bíróság börtönbeli család vétsége miatt egy hávi fogházra ítélte Steiner Bernátot és elrendelte szabadságra való helyezését.

— Felsőbírósi ítélet. A pestvidéki királyi törvényszéknek ma hirdette ki Rónay Kamill királyi tábla bíró Loehner Ferencz, a szigetmonostori rablógyilkos előtt a királyi ítélőtábla ítéletét. A bamba tekintetű fiatal suhanczot nagyon megviselte a fogház levegője.

Elnök: Magát 15 évi fogházra ítélte el a királyi törvényszék azért a rablógyilkosságért, melyet Szabó István öreg szatjácson elkövetett. Emlékezik erre?

— Igenis.

— Maga az ítélőtáblához felebbezett s ez helybenhagyta a törvényszék által kiszabott büntetést. Tehát megmarad a 15 esztendő. Megértette, s ha meg, úgy felebbezz-e vagy megnyugszik?

— (Sirva) Bűnös vagyok, tekintetes törvényszék, megérdemlem a büntetést és megnyugszom abban.

Az elítelt védője és az ügyész felebbezést jelentettek be a királyi kuriához.

SPORT.

† Két verseny egy napon. Csütörtökön ritka rekordot ért el Stockbridgeben egy Dinams nevű öt éves mén. Előbb megnyert egy handicap-et s két órával később egy nagyobb versenyben állott a starthoz s abban is győzött. Dinams anyja Lovely ivadéka, ugyanaz, melytől S'astro és Eigentlich származnak.

† Vígsház. Péchy Andor egykori lova, Vígsház, amely, mert német tulajdonban van, ezután gátversenyekben fog futni. A jeles fiyernek a bécsi nagy gátversenyben, a kahlenbergi-díjban van, kötelezettséggel. Ebben a versenyben valószínűleg indulni is fog.

† Crampon a Szent István-díjban. Gróf Festetich Tassilo Crampon-ját néhány nap óta erősen fogadják a Szent István-díjra, ugyanarra, hogy most már csak hétszeres pénzzel kapható.

† A Hahn Memorial. A holnapi hoppengarteni versenyek főfutama a Hahn Memorial, melynek 1000 méteres távolságán nyolcz jeles klasszisu két éves fog mérkőzni. A versenyzők között van egy Quaidana nevű Talpra Magyar-csikó is.

† Távverseny. Az aradi kerékpár-klub tegnap tartotta meg Kolozsvár és Arad között 300 kilométeres távversenyét. Szombaton 21 versenyző indult el a verseny startjáról. Elsőnek Bäumlér Ede, a „Condor“ kerékpár-egylet tagja érkezett be 13 óra 33 perc alatt, kit a nagyszámu közönség lelkes éljenzéssel fogadott.

† Helyezés esés szerint. Különös módon értek a célhoz s lettek a bírói ítélet szerint helyezve a mult csütörtökön Milanóban egy kerékpárverseny szereplői. A mérkőzés pályája oly rossz volt, hogy közvetlenül a cél előtt vala mennyi versenyző elbukott s többé-kevésbé megsérült. A bírák egész egyszerűen a baleset helyére sétáltak s aszerint amint egyik vagy másik feje közelebb feküdt a célhoz, hozták meg az ítéletet s jelezték a beérkezés sorrendjét.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

R. Z. Jelentkezni a bejelentő-hivatalnál kell. Beköltözése után a házmaster elébe teszi a bejelentőlapot és a többi elvégzi a kérdéses hivatalok. Az adó mennyisége a jövedelemtől függ.

F. R. Löcse. 1. Gízella-tér és váci-utcza sarkán. 2. Perújítással élhet, ha időközileg új bizonyítékokat szerzett, de csak ügyvéd által ellenjegyzett kérvénnyel. 3. Kandidálás nélkül be nem juthat arra az állásra. 4. A nemzeti játékot minden vidéken más szabályok szerint játsszák; rendes körülmények között a másodikkak, a mondott esetben nem szabad.

F. R. Levele illetékes kezekbe nem jutott, sziveskedjék a cikket újra beküldeni és csak azután nyilatkozhatunk annak közléséről.

Kárpát. Ó-Radna. Ha addig az érettségi bizonyítványt megszerzi, folyamodhatik az önkéntességért. Abból a tanintézetből csak az esetben léphet át jogi pályára, ha a latinból pótlólag vizsgát tesz.

Ifju W. F. Trebusz. Legzélszerűbb, ha ilyen dolgot az apró hirdetések között hoz nyilvánosságra, akkor lehet eredménye, de ez nem a szerkesztőség, hanem a kiadóhivatal dolga.

A. J. Kunhegyes. Dr. Pap Dávid lapunk rendes belső munkatársa; ir a közgazdasági és politikai rovatba, de a kért cikkét nem írta.

Doktor. Bars vármegye főispánja garamveszelei Kazy János császári és királyi kamarás, lakik Aranyos-Maróthon; Szabadka szabad királyi város főispánja Schmausz Endre.

NYILT-TÉR.

Podgyász-feladás!

A magy. kir. államvasutak városi menetjegyjelöltésének Budapest, (Hungária-szálló) a 79634. szám a nyert engedély alapján 1076

az uti podgyászt

Fővid úton, posta vagy telefon (57. vagy 96. szám) után történt bejelentésre

a lakásból elszállítja

és a megjelölt vonatokhoz feladja.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 11. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.10. Az irányzat szilárd.

New-York, július 11. (C. T. B.)

	július 11. cents	július 9. cents
Buza júliusra	82 1/2	82 1/2
„ szeptemberre	73	73 7/8
„ deczemberre	72 3/4	87 1/4
Tengeri szeptemberre	36 3/8	68 1/2

Chicago, július 11. (C. T. B.)

	július 11. cents	július 9. cents
Buza szeptemberre	68	82 3/4
Tengeri szeptemberre	32 1/8	37 1/4

Mezőgazdaság.

Romló termés. Varsóból sürgönyzik, hogy a lengyel királyság összes kormányzóságában négy nap óta szakadalanul esik az eső. Az őszi árpát már lekaszálták és az tönkre megy a csapadék folytán. Roppantul szenved a rozs is, amelynek aratása már szintén megkezdődött.

Ipar és kereskedelem.

Az orosz-kinai bank közgyűlésén — pétervári sürgöny szerint — részvényenkint 7 1/2 rubelben állapították meg az 1897-iki osztalékot és újabb 120.000 darab, összesen két és egy negyed millió rubelre szóló részvény kibocsátását határozták el.

Kőbányal sertés piac, július 11. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 58—58 1/2 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronkint 250 kilgrig terjedő sulyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilgr. felüli sulyban 59—59 1/2 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 58—58 1/2 krajczárig. Sertéslelészám: 1898. július 9. napján volt készlet 44.314 drb, július 10-én felhajtott 285 drb, július 10-én elszállított 58 darab, július 11-ére maradt készletben 44.541 darab. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Budapesti konzum-sertés vásár, július 11. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. július 9-én érkezett — drb. Készlet 175 darab, összes felhajtás 175 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 115 drb, elszállítatlan maradt 60 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 kr, 220—280 kilós 56 1/2—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 kr, öreg nehéz 56 krajczár, malacz 38—39 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár, július 11. Felhajtott a mai vásárra 3455 darab magyar, 702 darab galicizai, 385 darab bukovinai, 589 darab német, összesen 5129 darab szarvasmarha, ezek közt volt 1277 darab sovány marha. A szombati vesztegári vásárra felhajtottak 194 darab szarvasmarhát. Bár a hangulat és a vételkedv jobb a mult hetinél, mégis a vásár kezdetén az egyes árak javulása 100 kilónként 1/2 frton belül maradt. Jegyzések: Magyar hizóköri I. minőségű 33—35 1/2 frt, II. minőségű 29—32 frt, III. minőségű 25—28 frt; galicizai hizóköri I. minőségű 34—36.50 frt, II. minőségű 31—33 frt, III. minőségű 26—29 frt; német hizóköri I. minőségű 36—38.50 frt, kivételesen 39.50 forint, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 28—31 frt, ökör 22—28 frt, alárendelt minőségű hizó- és paraszt-ökor 22—27 frt, bika és tehén 23—34 forint 100 kilónként élősulyban.

Pénzügy.

Moratorium. A londoni „Times“-nak St. Jago de Chile-ből jelentik, hogy a kongresszus törvényt hozott, mely 80 nap moratoriumot engedményez.

A magyar királyi postatakarékpénztár június havi forgalma: Új betevők, illetőleg számlatulajdonosok száma a takarékforgalomban 8.752, a cheque-forgalomban 89; a betevők közül kilépett a takarékforgalomból 6.573, a cheque-forgalomból 9; a betevők számának gyarapodása, tehát a takarékforgalomban 2.179, a cheque-forgalomban 80; a betevők száma ezen hó végén a takarékforgalomban 326.675, a cheque-forgalomban 6.659. Betételtett e hónap folyamán a takarékforgalomban 923.962 forint, a cheque-forgalomban 43.744.255 frt; visszafizettetett e hó folyamán a takarékforgalomban 847.036 frt, a cheque-forgalomban 44.447.040 forint; a betétek a takarékforgalomban 76.926 forinttal növekedtek, a cheque-forgalomban 702.785 forinttal csökkentek, úgy, hogy a betétálladék a hónap végén a takarékforgalomban 12.404.863 forint; a cheque-forgalomban 9.520.888 forint. Az 1898. június hó végéig kiállított járadék-könyvecskék száma 1703, melyekre összesen 2.189.450 forint névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére 1898 június hó végéig vásároltattott és számukra megküldetett 5.520.580 forint névértékű értékpapír.

Közlekedés.

Déli vasut. A székesfehérvár-komáromi vonalon folyó évi július hó 1-én a Székesfehérvárról este 8 óra 30 perczkor Komáromba induló személyvonat menetrendje megváltozik. Nevezett naptól kezdve ugyanis ezen vonat Székesfehérvárról este 9 óra 32 perczkor, vagyis a Budapest déli vasúti pályaudvarról este 8 órakor induló gyorsvonat megérkezte után indul és Komáromba éjjel 12 óra 32 perczkor fog érkezni.

Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter Ugron Ákos földbirtokos, Véssey József gyógyszerész tabi lakosoknak és Fränkl Lajos mérnök budapesti lakosnak mint érdektársaknak, a császári királyi szabadalmazott déli vaspálya Szántód állomásától vagy esetleg Balaton-Földvár megállóhelyétől kiágazólag Kőröshegy, Kereki, Pusztaszemes és Kapoly érintésével Tabig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonatra kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

Az „Első Biztosító Intézetnél Katonai Szolgálat Esetére, ő császári és királyi fensége József főherceg védnöksége alatt“ (Budapest, V., Erzsébet-tér 1.) folyó év június havában 1.290.700 koronáról szóló belépési nyilatkozatot nyújtottak be s 1.266.900 koronáról szóló kötvény lón kiállítva. A biztosítási tőke tehát immár 31.143.180 koronára rug: Az intézet tudvalevőleg fiugyermekek számára biztosít tőkétet és járadékokat a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve be nem soroztatás esetén ellátás céljából a nagykorúság idejére s össze nem tévesztendő egy hasonló cégű újabb keletű osztrák vállalattal.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 11.

Alighanem ép oly kellemetlen tapasztalatokra tesznek majd szert a budapesti malmok üzleti politikájukkal, mint amilyen szomorú vége volt a cigány ismeretes kísérletezésének, melyet lovával folytatott. Le akarta szoktatni gebéjét a táplálkozásról és már-már annyira vitte, hogy csak minden héten egyszer rakta tele vályuját, amig aztán a szegény pára egyszerre csak felfordult. A budapesti lisztgyárak is már hetek óta dolgoznak azon, hogy „egészséges helyzetet“ teremtsenek maguknak; és mi nem egyszer emlegettük ama valóságos iszonyt, amelyet ugy a nyersterménybeli, mint az örleménybeli esetleges még oly csekélyke készlettel szemben tanusítottak. Most már annyira jutottak, annyira sikerült buza- és lisztraktáiraikat kiüríteni, hogy kicsi hja, hogy bele nem vesznek ebbe a duzzadó „egészségi állapotba“.

Vajjon mi történt a tegnapi vasárnapon? Mi történt a szombati üzleti nap óta, amikor a malmok vásárlói még állig begombolközva álltak sorompóik mögött? Mi az oka, hogy ma egyszerre és váratlanul valóságos hajtóvadászatot rendeztek minden megszerezhető zsák buza után? Olyannyira váratlanul, hogy egyes árutulajdonosok reggel — tekintettel a lanyha határidőpiaczra — azt hitték, hogy kínálatukra még választ sem kapnak, legfeljebb elutasítót, ha két és fél krajczárral többet kérnek árujukért a szombati jegyzésnél. Pedig később már egy szerény forintocsakával emelték fel árköveteléseiket, a nélkül, hogy ezzel a malmok nyájjas hangulatát megrontották volna.

A hivatalos jelentés ugyan mindössze arról tesz említést, hogy 8000 métermázsányi forgalom mellett a jobb buza ára 50—60 krajczárral, az alárendelté 20—25 krajczárral javult.

Pedig a mai üzleti nap eseményeiről referálva még a száraz „hivatalos“ is bőbeszédűbb lehetne.

Már csak azért is, mivel így talán inkább megközelítené a valóságot. Egyszerűen rosszul volt informálva az árjegyző-bizottság, amidőn 25 és 60 krajczáros árjavulásról számolt be. Mert ha nem taksálunk, hanem a számoknál maradunk, azt látjuk, hogy szombaton elkelt 76 kilogrammos buza

11 forint 75 krajczáron, ma pedig 13 forinton. Érdekes és jellemző a vételkedvre nézve, hogy ez utóbbi árt 500 métermázsra 76 kilogrammos vásárhelyi buzáért fizettek, oly tételért, amely eredetileg 1000 métermázsából állott és amelynek első felét ugyanabban az órában (néhány perczezel előbb) 12 forint 50 krajczáros árban adták el.

A mai átlagos áremelkedést tehát bátran alapíthatjuk meg háromnegyed forintban.

Kérdjük, hogy mégis mire vezethető vissza e tűneményszerű áremelkedés, amely a tavaszi hónapok izgalmas üzletmenetére emlékeztetett? A külföldi piacok irányzatára talán? Hiszen tegnap is, ma is olcsóbb árakat jeleztek kívülről. Vagy az időjárásra? Hisz ma volt az első nap eső nélkül egy hét óta. A buzahozatalra, vagy a lisztelszállításra? Lehetetlen. Mert már hetek óta mintegy tízezer métermázsát tesz a buzafelhozatal, a lisztelszállítás pedig 70—80000 métermázsát. Nem marad tehát más magyarázata a dolognak, mint az, hogy a malmoknak későn bár, de megjött mégis a jobbik szeük.

Nem fektetnénk egyáltalában oly nagy súlyt erre az egész ármozgalmra, mert végre kinek mi haszna abból, ha annak a buzának, amely nincs, jó ára van? Sokkal fontosabb ennél, hogy azt a buzát, amely van, az új terméket szintén megfelelő árban fizették; és pedig nemcsak a kivétel, hanem a belföldi fogyasztás is. A Lujzamalom-bevásárló az érdem, hogy nem hallgatva a határidőpiac machinációjára, bátran megnyitotta a sorozatot és ma öt vagon júliusban szállítandó bánsági új buzát 80 kilogrammos minőséggel 11 forint 05 krajczáron vásárolt. Most már tudjuk legalább, hogy mit ér mostanában a buza a malomnál és ennél fogva sokkal nyugodtabban nézhetjük a papirbuza árevolúcióját.

Azonnali szállítást új rozsért 8 forint 25 krt. fizettek budapesti paritással.

A határidőpiacon többszörös ingadozások után a szeptemberi buza hét krajczárt vesztett árából, a többi határidők egyenlegként változatlanok.

I. Készáruüzlet.

Előfordult készáru-eladások.

Table with columns: Mennyiség mmásában, faj, hely, ár netto 100 kg-ért, készp. vagy 8 napra. Lists various grain types and their prices.

Raktárállomány:

Table with columns: Készlet, Raktárban, Előre métermázs. Lists stock levels for various grains.

Gabonaforgalom:

Table with columns: érkezett, elszállított métermázs. Lists grain arrivals and shipments.

Hivatalos készárujegyzések.

Table with columns: Áru, faj, 100 kg-ért, 100 kg-ért. Lists official grain prices for various types.

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Table with columns: Áru, Határidő, Kezd., Forgalom, Zár., Délutáni társaság. Lists forward grain contracts.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns: Áru, Határidő, július 9-én, július 11-én, Leszámoló árfolyamok. Lists official forward grain prices.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 11.

Lanyha napja volt ma megint a tőzsdének, az árcsökkenések ugyan nem voltak nagyon jelentékenyek, de elég nagyok voltak arra, hogy a papirokról, melyek ma hőközépi ellátás tárgyát képezték, lemorzsolja a reggel árukhoz csatolt díjtételét a prolongációnak. Elhanyagolták pedig a tőzsdét első sorban a hírek, melyek az eső által a gabonatermesztésben tett károkról érkeztek. A gabonátőzsdén e híreket tekintetbe nem vették és vígan kergették a buza árát lefelé; az értéktőzsdét azonban, mely érzékenyebb természetű, nem hagyta érintetlen az oly körülmény, mely ha nem is tudhatni, hogy mennyiben rontja a termést, mindenestre nehezíti és későbbre halasztja behozatát. E hírek sulya alatt leginkább az osztrák államvasút részvényének ára szenvedett, mely habár csekély összegekkel, de következetesen hanyatlott a délutáni zárlatig. Az osztrák német pártok tegnapi eredménytelen értekezlete, mely Ausztriát megint közelebb hozta egy lépéssel a parlamenti válsághoz, szintén bágyasztólag hatott a tőzsde üzemére, mely mindezeknél fogva igen szűk korlátok között mozgott is. A helyi piacon is csekély volt a forgalom; csupán a közutak emelkedtek délben 1 forinttal (incl. prolongáció); és ez avancedat az esti zárlatig meg is tartották.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 392,50 392,80, Osztrák hitelrészvény 359,60—358,80, Osztrák-magyar államvasut 358,60—357,80, Közuti vaspálya 380,25—380,50 forinton köttetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358,90, Magyar hitelrészv. 392,25, Aranyjárdék 120,75, Koronajárdék 99,05, Leszámitoló-bank 258,50, Jelzálogbank 249,25, Rimamurányi 251,50, Osztrák-magyar Államvasut 358,—, Ipar- és kereskedelmi bank 102,50, Déli vasut 77,50, Villamos vasut 256,50, Közuti vasut 379,50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99—99,05, Salgótarjáni kőszénbánya 624,50—625,—, Közuti vasut 379,50—380,50, Villamos vasut 256,75—257,—, Magyar hitelrészvény 392,75—392,50, Magyar jelzálogbank 249,50—248,75, Magyar leszámitoló bank 259,—258,25, Rimamurányi 252,—, Osztrák hitelrészvény 359,10—358,30, Osztrák-magyar államvasut 357,80—357,10, 4 százalékos Budapesti kölcsön 98,—, Első magyar biztosító 3625—3670, Czukoripar 112

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1,50—2,— forint, 8 napra 4—5 forint, július utójára 6—7 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Áru, július 11., július 9.. Lists closing prices for various securities.

Az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 358,30 358,65, magyar hitelrészvény 392,25—392,75, osztr.-magyar államvasut 357,25—357,60 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Áru, július 11., július 9.. Lists closing prices for various securities.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 11. Zsír- és szilva árak ma csak kis tételekben köttetett változatlan árak mellett. Szilva üzletellen; irányzat bágyadt; szilva ára változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ár 100 Hlo-grammonként. Lists official commodity prices for various goods.

Budapesti vásárosmunk.

Budapest, július 11. A vásári forgalom: Husnál a forgalom csendes, árak szilárdak. Baromfinál élénk, árak szilárdak. Halban lanyha, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak szilárdak. Zöldségnél élénk, Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derül, meleg. A központi

vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikk...

Szesz.

Budapest, julius 11. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára...

Bécs, julius 11. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra...

Bécs, julius 11. Kontingens szesz készárban...

Prága, julius 11. Adózott tripló-szesz nagyban...

Triest, julius 11. Kiviteli szesz tartályokban...

Cukor.

Prága, julius 11. Nyers cukor 88% cukortartalom...

Hamburg, julius 11. Nyers cukor f. o. b. Hamburg...

Páris, julius 11. Nyers cukor (88 fok) készára...

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, julius 11. A mai forgalom kezdetén a szép időjárás...

Boroszló, julius 11. Buza helyben 20.70 márká (= 12.17 frt)...

München, julius 11. Buza 23.10 márká (= 13.58 frt)...

Lindau, julius 11. Dél-orosz buza 20.30-21.90 márká...

Zürich, julius 11. I. min. dél-orosz buza 26.28 frank...

Páris, julius 11. (Megnyitás.) Buza folyó hora 24.85 frank...

4 utolsó hora 12.75 frank (= 6.07 frt). Minden 100 kilonkint...

Páris, julius 11. (Zárlat.) Buza folyó hora 24.80 frank...

Hamburg, julius 11. Buza holsteini 190-205 márká...

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, julius 11. A német pártok bizalmi férfainak a tegnapi értekezleten...

Az előtözsde: Osztr. hitelrészvény 358.75 359.-...

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.87...

A déli tözsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75, Tramway 517...

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjárdék 120.80...

Bécs, julius 11. (Utótözsde.) A déli tözsde zárlata után...

Berlin, julius 11. Ezüst járadék 101.30. Osztr. aranyjárdék 102.90...

Az utótözsde: Osztrák hitelrészvény 224.50, Osztrák-magyar államvasut 151.75...

Frankfurt, julius 11. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.10...

20.39, párisi váltóár 80.80, bécsi bankverein 226.50...

Frankfurt, julius 11. (Utótözsde.) Osztrák hitelrészv. 304.-...

Frankfurt, julius 11. (Esti tözsde.) Osztr. hitelrészvény 303.87...

Páris, julius 11. 3 százalékos francia járadék 103.25...

Hamburg, julius 11. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.35...

London, julius 11. (Zárlat.) Angol consolok 111.63...

New-York, julius 11. Ezüst 58.63.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távriati jelentése 1898. julius 11-én reggel 7 órakor.

Table with columns for stations (Állomások), wind speed (Levegősebesség), and temperature (A hőmérséklet). Lists various European cities and their weather conditions.

Az időjárás helyzetben ma sincs lényeges változás; a maximum északnyugaton...

Hazáinkban csak északkeleten voltak számottevő esők (Ungvárt zivatarral)...

VIZÁLLÁS.

- Julius 11-én. -

Table with columns for river names (Folyó), water level (Vízválság), and measurement points (Aradás). Lists rivers like Danube and their water levels.

Jelölés magyarázata: * - Jéges víz; + - 0 felett; - - 0 alatt

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. július 11-én.

Main table containing market data for various categories: I. Államadósság (Government Debt), II. Más közkölcsönök (Other Public Loans), III. Záloglevelek és kölcsönkötvények (Mortgage Bonds and Loan Certificates), IV. Elsőbbségi kötvények (Priority Bonds), V. Bankok részvényei (Bank Shares), VI. Takarékp. részvényei (Savings Bank Shares), VII. Biztosító-társ. részv. (Insurance Co. Shares), VIII. Gőzmalmok részv. (Steam Mills Shares), IX. Bányák és téglagy. r. (Mines and Brick Works), X. Vasművek és gépgy. r. (Iron Works and Machinery), XI. Könyvnyomdák r. (Printing Houses), XII. Különféle vált. részv. (Various Exchange Shares), XIII. Közleked. vált. részv. (Transportation Exchange Shares), XIV. Sorsjegyek (Lottery Tickets), XV. Pénznekem. (Money Market), XVI. Váltak árfolyamai (Exchange Rates), XVII. Határidőre kötött értékp. (Forward Contracted Values), XVIII. Leszámlolt árfolyamok (Settled Exchange Rates).

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(72)

Írta: CROKER M. B.

Miután elment, Langrishe asszony még sokáig ott ült a pislogó tűz mellett és csak amikor hármát ütött az óra és Lalla még nem érkezett vissza, akkor mondott le arról, hogy bevárja a bűnöst. Másnap délután három óra volt, amikor Lalla végre néneje szobájába lépett, aki nagy főfájással a chaise-longuen feküdt.

Lalla a harag első kitörését, melylyel néneje fogadta, félig-hihetetlennek találta. Különös gonddal öltözködött fel és elhatározta, hogy kis bűnbánó jelenetet rögtönöz korlátolt, unalmas, de csendes völgenye előtt, akit minden pillanatban várt. És mit beszélt most a néneje? A völgenye itt volt, beszélt vele és már elhagyta Shiranit? Ez teljesen lehetetlen! De ha igazán itt volt! Most először nem sikerült neki nénjét gunnyal, nevetéssel vagy más módon elhalgaltatnia. Hát örült volt, hogy engedett Joy Toby rábeszélésének? Joy persze semmit sem veszíthetett, míg ő mindent kockára tett. Reményeit, czimét, gyémántjait és csipkéit ebben a pillanatban a rázós postakocsi magával vitte a hegyen lefelé.

A szétküldött meghívók, a lakodalmi reggeli, az átvett ajándékok, mit fognak az emberek és különösen saját családjának tagjai mondani és mennyire fog örülni Brande anyó, akit olyan kíméletlenül lábbal tiport: mindez villámgyorsasággal keresztül-kasul járta a fejét.

Most természetesen azonnal hazza küldik és mi vár ott reá? Élete fogytáig atyjának ócska falusi házában kell élnie, intő példának kell lennie és fiatalabb leányoknak mint olyan aggszüzet fogják őt mutogatni, akire szintén mosolygott egyszer a szerencse, de könnyelműen eljárt az őt.

Eközben Langrishe asszony haragosan és szünet nélkül beszélt, de süket füleknek prédikált; mert Lalla csak saját gondolataival volt elfoglalva és bensejében sokkal hangosabban szólalt meg egy hang, semhogy emellett más valamit is észre vehetett volna. Végre olyan szó ütötte meg fülét, mely figyelmessé tette őt.

— Te a világ legkönnyelműbb, leghálátlanabb teremtese vagy! mondta a haragos néneke.

— Ó kérlek, ne feledkezzél meg magadról! felelte Lalla és elhagyta a szobát, melynek ajtaját bevágta maga után.

Saját szobájába átmenve, Paske kisasszony ráfordította az ajtóra akucset és egy karosszékre feküdt. Eközben a közeli asztairól ledobott egy kis csomagot és gépiesen felemelte. Születésnap könyv volt, azon nászajándékok egyike melyet csak délelőtt hoztak. Felnyitotta, hogy a mai napra szóló emlékvérsét elolvassa. Itt talán utmutatást talál jövődjé tervei, mert ami könnyelmű embereknél gyakori, hitt a jelekben és az intelmekben. Még a könyv lapjait forgatta, magában ezt mondotta:

— Azt a mondást, amelyet találok, jóslásnak tekintem és követni fogom, akár jóra vezet, akár rosszra.

Ott állott szeptember tizenegyediké és a motto így szólt:

Amit a sors elragad,
Utána ne törd magad!

— Megnézem huszadikát is, azt a napot melyen esküvőmnek kellett volna lennie, mondta. Felütötte a lapot és olvasta:

Kockára tettem mindenem,
Azért vidám az életem.

— Ez döntsön! mondta Lalla. Besapta a könyvet és íróasztalához ült.

Néhány órával később egész Shirani tudta, hogy az eljegyzés felbomlott és emellett másik ujság is járta, melyet még senki sem akart elhinni; mert ez egyszerre nagyon sok volt, több, mint amennyit a legerősebb gyomor is megemészthetett. Ez az ujság azt mondotta, hogy Paske Lalla és Joy Toby is elment, még pedig külön posta kocsival. A leány né-

jének szemrehányásai elől menekült, a katona meg hűlen lett zászlójához. Mindkettő engedély és bucsu nélkül távozott.

És a hír valónak bizonyult; a pár az első templomban, melyet talált, megesküdött, azután egy angol színésztrupphoz csatlakozott, mely Indiában utaztatott és most Kinába és Japánba igyekezett. Toby és Lalla ehhez a trupphoz a név jogos viselőinek megbotránkozására Langrishe ur és asszony név alatt szegődtek. Lalla ezt a dolgot ördögiesen gonosz levélben írta meg a néneje és hozzátette azt, hogy a nevé most először fogják dicsőségesen emlegetni.

Hónapok teltek el, míg Langrishe Ida ezt a csapást kiheverte és testileg, szellemileg magához tért. A leányvaló élménye: nem egy ránczot szántottak sima elefántesztiszü bórbe és barna hajába néhány ezüstszál lopódzott. Az ő jelenlétében senki sem beszélt fölbontott eljegyzésekről, színházügyekről és hasonlókról és bátor asszonynak kellett annak lennie, — Brande mama nem volt ilyen — aki megkérdezte tőle, mit csinál bájos unokanővére, aki „majdnem bárónak lett a felesége.”

XXI.

— Sahib, itt jön valaki, valaki egy jampanban, volt annak a szolganak meglepő jelentése, aki Jervist fölkereste egy fa alatt, mely alatt ez épen egy benszüllött gyermek arczképét festette.

Mivel a jampanokat csakis utazó hölgyek használták, csak nő lehetett a közeledő. Jervis felugrott.

Honor volt? Lehetetlen! Brande mama volt? Ez sem lehetséges, mert a nagy pikniktársaság már tíz nap előtt elszéledt. Mark a verandára sietett és szemét leányékolva kezével, az utra tekintett. Igen, nem lehetett kételkedni, hogy négy ember által hozott, nagy fehér napernyővel árnyékolta hordszék, közeledett le a hegyről, melyet egy ponny ülő benszüllött és podgyászvivő két kuli követett. A kis csapat éppen most fordult be a Galakothi felé vezető utra; de lehetetlen volt a nagy, fehér napernyőt alatt megismerni a vendéget, aki olyan biztosan közeledett, mintha maga a sors lenne.

Mark az utóbbi hetekben nagy változást vett észre az atyján. Minél erősebb lett a szelleme, teste annál inkább gyöngült. A teraszon való sétálást eleinte rövidebbre kellett fogni és később, amikor az őrnagy lépései mindegyre bizonytalanabbak lettek, egészen abba kellett hagyni és a nap előbbi beosztása lényeges változást szenvedett.

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében
a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. július 12-én.

VÁROSLIGETI SZINKÖR
Igazgató Föld Zsigmond.

A száraz kenyér.

Fővárosi díletkép 4 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Az újfundlandi.

Énekes bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ
Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fodor Dezső

Először

Ármány és szerelem.

Szomurjáték 5 felvonásban. Írta Schiller F. Fordította Paulay E.
Kezdete 7 és fél órakor.

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterem, kávéház és amerikai bar.
Náltságokban egész nap
katonazene.
Énekes teríték szerint. Postos kiállítás.
Nézőknek árak.
Tisztelettel Fodor L. József.

A Kőbányai Király-Sörfőző
dr. Korányi és dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógycelemekre ajánlott
„Malátasöre“
idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.
Legkellemesebb üdítő-ital.
Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

MERCUR

Bank- és váltóüzlet-részvénytársaság
Budapest, Dorottya-utca 12. sz.
1 darab 3%-os Magyar jelzálogrészvényigérvényvel.
Huzás július 23-án, főnyeremény 200.000 Kór., 1st 2.-
1 darab Osztrák földhitelségi részvényigérvényvel.
Huzás augusztus 16-án, főnyeremény 90.000 korona, 1st 2.-
A két egy-itt csak 3.50 frt. 1332

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyékét
jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl
Kanitz Ferencz és Tsa
szepességi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Soványító-szappan
SAVON VERT DE L'AMIRAL
(spekívaton alapján) 1197
Csakis az általa kezelt testrészt, hasat, onpöket, tokát soványítja diéta, hivatási és egészségügyi akadályok nélkül. Orvosilag ki.robálva. Tő.vényül g védve. Ara darabonként 2 frt 50 kr.
Főraktár: Krebsapotheke, Wien, I.

FOGAK
2 forinttól, anélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szápadtással s anélkül is (hidmunka). Foghúzás fájdalom nélkül. (Cocain fájdalom nélkül.) Igen tartós fogtömés. — Fogkoronák gyökerekre illesztetnek, melyek a szápadtást fölöslegessé teszik.
Fogorvos dr. NEUFELD,
Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

Tornaeszközök, függőágyak, kötélárúk, hálók
ruhaferlitők fehér kenderből, zsinórok, tümlők, hevederek, zsákok és ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és kerti társas-játékok,
Saffer Antal
Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Vidékre árjegyzék szerint.

Katángy-Naptár
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni, hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad: az Országos Hirlap kiadóhivatala VIII. ker., József-körút 65. szám.

Csak fiatal embereket
érdemkelhet tudni, hogy
a párisi dr. Boiton Iujektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja meg a legidősebb és legelhanyagottabb bajokat is. — Főlegesen tehát Santal-olaj vagy Copahu-balzsammal kíséreltesz meg, mert ezek csak a gyökert rongják, de a baji nem gyógyítják meg.
Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárán Budapest VII., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol átlaganként 1 frt-ért kapható.

420.000 korona nyerhető!
 a következő 7 darab eredeti sorsjeggyel
 1 magyar vöröskereszt-sorsjegy,
 1 osztrák vöröskereszt-sorsjegy,
 1 olasz vöröskereszt-sorsjegy,
 1 Bazilika-sorsjegy,
 3 Jásziv-sorsjegy.
 13 huzás! évenként 13 huzás!
 — Legközelebbi huzás már néhány nap múlva. —

420
EZER
 KORONA.

A folyó hó 1-én kisorsolt 40.000 koronás főnyeremény a bankházamban a fentebbihez hasonló csoportban vett 336. sorozatu, 50. számú osztrák vöröskereszt-sorsjegyre esett.
 A fentbevezett 7 sorsjegy 36 havi 50 kr. részletekben kapható meg. — 2 részletnek postautóval vagy 6 beküldés után azonnal megkapható a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részleteket, melyek után az összes nyeremények a nevét illettik. A teljes befizetés befejeztével a 7 sorsjegy a vevő korlátlan birtokába megy át, a ki azokra még körülbelül 40 évig járhat.

BEINFELD JÓZSEF
 bankháza, az osztálysorsjáték főelárusítóhelye
 Budapest, Károly-körut 1.
 ALAPITTATOTT 1874. ALAPITTATOTT 1874

Műfogak és fogsorok
 Kerepesi-ut 5.
 a Nemzeti-színházzal épületében,
 realis kiszolgálás.
Olcsó árak.
 Részletfizetésre is.
 Található 9—12 óráig délelőtt és délután 2—5 ig.
 Vasárnap és ünnepeken 2 óráig.

Fontos önvédelemre.
Bulldogg-Nemesis
 6 lövetű revolver csak

4 frt.
 Börtáska, szíjjal és üténynye 5 frt. Vadászfegyverek nagy választékban.
FÖLDESSY L.
 puskműves Budapest, Muzzenm-ső-ut 3. Vidéki széküldés utánvót vagy pénz előzetes bektülése mellett. Képes árjegyek ingyen és bérmentve.

Idős és fiatal embereknek
 ajánlatos tanulságul
 dr. Müller egézs. tanácsos új bővített kiadásban megjelent műve a
megzavart ideg- és nemi-szervezetvöl
 és ennek radikális gyógyításáról. Bérmentes küldés 60 krért bélyegeken.
Curt Röber, Braunschweig.

Sansuci Buffet
 álló söröző megnyitit,
Kerepesi-ut 63.
 Károly-körut
Károly-kaszárnya.
 reggel 7-től este 12 óráig nyitva.
 Tulajdonosok
Urs S. és Társa.
 Iroda és raktár:
 VIII., Bexerdéi-utca 6. sz.

Nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles közönetirat folytán ezen negyedszázad óta fenálló rendelés-intézet a legmelegbben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
 hagyományos és sebket, az énfertőtlenítés utóhájalit, az elgyengült férferek, magánlések, a bujókór utókövetkezményeit, nőknél fertőzöttség, hármennyire bűllök is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanazig egyik főokozója és börtbetegségeket gyógyít új gyóymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL
 orvos, sebész, szemész- és szülész tudor, v. cz. kir. oszt. orvos
 Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
 II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
 Rendel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választottatik és gyóymószerekről is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem.
 Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.

NEPSZERŰ UTMUTATÓ.
 (már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok észszerű gyóymódszeréhez című könyv, volt ára 3 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bektülése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvót mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása, II. A nemi élet bredése. III. Az énfertőtlenítés s az ejjeli magánlések, IV. Hany-lókátár (tripper) és hnygyszűkületek. V. A bujókór (síphilis). A Asverfolyás. VII. Elgyengült férferek VIII. Női magtalanazig. IX. Az az ivszervek megbetegedésének főtünyezője: a prostitúció.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
 2. Két forintos havi részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.
 3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
 művei:

I. A tekintetes vármegye.
 II. Az apró geniry és a nép.
 III. Nemzetes uraimék.
 IV. Pipacsok a buzában.
 V. Tavaszí rügyek.
 VI. Urak és parasztek.
 VII. A két kolósdíák.
 VIII. Club és folyosó.
 IX. A beszélő kőntös.
 X. Pertye.
 XI. Lovagvátrak, kis primás.
 XII. Katánghy Menyhért levelei

Mikszáth Kálmán
 összegyűjtött munkái.
Olcsó egyöntetű diszkiadás 12 kötetben

A gyűjtemény ára diszkiadásban 36 frt

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.
 Méltóztassók az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a T. Társaságtól az „Országos Hírlap” kiadóhivatala utján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit 12 diszkiadású kötetben 36 forintért.

a) Utánvétellel bérmentve.
 b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
 c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, clyképen, hogy 6 kötet azonnal szállítottassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.

Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 199... hótól mindaddig fizetendő a Társaság pénztáránál Budapestben, míg a mű vételára törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a Társaság az esedékes összeglet postai megbízás utján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszédni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszüntül és a gyűjteménynek teljes vételára oszedékesé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely: _____ Név: _____
 Kelet: _____ Állás: _____

Felhívás.

Alább megnevezett személyiségeknek, kik egykor az 5-ik számú gróf Radetzky nevével huszárezrednek ezredesei és parancsnokai voltak, arc- vagy fényképei kerestetnek ezen ezred parancsnoksága által:

Révy báró ezredes, (1798),
 Szőrényi András báró ezredes, (1800),
 Fulda Vilmos ezredes, (1808),
 Boros Lajos ezredes, (1809),
 Starhemberg Antal gróf ezredes, (1812),
 Prohaska Antal ezredes, (1813),
 Gavenda Mátyás ezredes, (1815),
 Németh István alezredes, (1816),
 Schmidt Antal alezredes, (1818),
 Németh István alezredes, (1825),
 Fürstenberg Frigyes gróf alezredes, (1832),
 Mészáros Lázár alezredes, (1845),
 Pejachevich Sándor gróf, alezredes, (1848),
 Schantz János alezredes, (1849),
 Koller Sándor báró alezredes, (1854),
 Simonyi Mór ezredes, (1859) és
 Rohonczy György alezredes, (1885)

főszereplőknek arc- és fényképei — melyek visszaküldendnek származtatva — Pozsonyba történendő küldése, avagy pedig a dologra vonatkozó értesítések kéretnek.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok utján gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposággal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József
 v. cz. és kir. ezredorvos

a nemi betegségek elnevezése alatt összeg foglalkható valamennyi bántalmait, makacs női és hörbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage
 által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körut 4.
 I. emelet. 413

Levelekre díjmentesen és kimerítően választottatik. Gyóymószerekről is gondoskodva lesz.
 Nőknél külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig.

TOTIS
kerékpár-tőzsdéje
 Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vétele, eladása és becszerelése új gépekre javító- és kőloszónő-intézet.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22.** Balascvits Györgyné nagyfőzséde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt** Eisenbach Vilmos. fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz.** Szántó Már, dohányfőzséde
- IV. „ Farsich-bazár** Dévai Józsefné, dohányfőzséde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám** Nemetsk A. J. dohányfőzséde és újságárda.
- V. „ Nagyköröna-utca 20. sz.** Löwinger Gyula, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz.** Weil Vilmos, dohányfőzséde
- V. „ Váci-körút 6. szám** Moreno Janka, dohányfőzséde
- V. „ Lipót-körút 22. szám** Wollák Zsigmond, dohányfőzséde
- VI. „ Teréz-körút 54. szám** Breuer nővérek, dohányfőzséde,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám** Kohnovszky Ilona, dohányfőzséde,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám** Heiler Béza, dohányfőzséde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám** Freud J. dohányfőzséde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh.** Sopronyi V. dohányfőzséde.
- ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Dezső. Szerdán okvetlenül beszélnem kell önrel és miután délután Visegrádra megyünk, kérem tehát, hogy 10 és 11 óra között L-nél legyen.

5214—1

Bajai szöszke. Jövék és hozom magammal azt, mi mindkettőnknek a legkedvesebb. Tehát türelem és kitartás. Kezeit csókolja Gy. 5220—1

Drága szentem. Hogy mily türelmetlenül várom jövedeled, azt szavakban kifejezni nem tudom, csak arra kérek ne, maradj tovább, hisz addig is oly hosszú az idő. Csókol örökre tied.

5208—1

Pistike. Ha csak lehet, megnézem diszruhádát; rendezés időnél tovább ne várj, 22 forintot előlegeztem.

1647—1

Vis-a-vis. Ha csak egy percze is, jöjjön oda, és teljesítse egy sovárgó kívánságát. Szíveslyesen üdvözlő Vis-a-vis.

5222—1

„40 forint” jellege alatt levél van a kiadóhivatalban.

5224—1

Sanyimnak. Levél ment vasárnap, segítsen és írjon nemsokára ezer ölelés és csók. Muczus, 1657—1

„Anyagi támogatás” levele van a kiadóhivatalban.

5228—1

„Stefánia” jellege alatt levél van a kiadóhivatalban örmestertől.

5240—1

A. B. 19. Forró köszönet aranyos soraidért, csak vigyázz továbbra is drága egészségüdre. A-val már végeztél, tehát ez iránt is nyugodt lehetsz. Csókol szerető Gyulád.

5234—1

Ki volna hajlandó az urak közül egy csinos fiatal leánynak sürgősen anyagi helyzetén segíteni? Levelek „Tartós barátság” címen a kiadóhivatalba kéretnek.

1655—1

HÁZASSÁG.

Vidéki 36 éves r. k. kereskedő, kinek saját üzlete van, házasság céljából megismerkedni kíván háziasan nevelt csinos leánynyal, vagy fiatal özvegyvel, kik némi vagyonnal rendelkeznek. Levelek „Felvidéki” jellege alatt e laphoz kéretnek.

5150—2

Fővárosi kereskedő, 34 éves, izr. vallású, nővelé családból származó művelt szép leány ismeretségiét keresi, ki 10—15.000 frt hozományúval bír. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Boldog élet” jellege alatt. Titoktartás biztosítva.

5174—2

Nősülni óhajt fővárosi 32 éves régi nemesi családból származó gyógyszerértulajdonos. Nősül venne oly 20—22 éves művelt és szép leányt, ki legalább is 20000 frt készpénzhozomány felett rendelkezik. Azok, kik ez ajánlatra reflectálnak, írjanak „Gyógyszerész” cím alatt a kiadóhivatalba.

5210—2

Házassági ajánlat. En egy 40 éves református vallású iparos vagyok, nősülés céljából ismeretséget óhajtok kötni háziasan nevelt 28 év körüli nővel, kinek néhány ezer forint hozománya van, hogy ezzel az önállósításban elősegítsen. Csakis teljes névvel ellátott ajánlatokat veszek figyelembe, melyek „Szabász” címen a kiadóhivatalba intézendők.

5226—2

ALLÁST KERES.

Állami hivatalnok félnapi foglalkozást keres, szerény feltételek mellett. Írásbeli szives megkeresést e laphoz kér „M. 2.” jellege alatt.

5212—3

Középiskolát végzett tanuló ajánkozik nevelőnek Czim a kiadóban.

1653—3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Czim a kiadóban.

5080—3

Házgondnoknak ajánkozik egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnoká szerény feltételek mellett. Óvadékok készpénzben nyújthat. Czime a kiadóhivatalban.

5186—3

Jgen szorgalmas leány elárúsitónői állást szeretne elnyerni. Czime a kiadóhivatalban meg tudható.

5108—3

Kisasszony, ki jelenleg egy nagyobb vállalatnál mint hivatalnoknő működik, állását változtatni óhajtja. Írásbeli szives megkereséseket e ap kiadóhivatalába kér „Tehetséges” címen. 5066—3

A kereskedelmi szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban.

5120—3

Több évi gyakorlattal bíró gyermek kertésznö állást keres. Levélbeli megkereséseket e laphoz kér czimezni „Okleveles” jellege alatt.

5182—3

Kereskedelmi tanfolyamot végzett gép- és irónő, ki jelenleg is egy nagyobb helybeli vállalatnál működik, helyét megváltoztatni kívánna és mielőbb megfelelő irodai állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

5154—3

Pénzbeszedői állást keres egy intelligens fiatal ember, e minőségben már alkalmazva volt. Szives megkeresést e laphoz kér „Megbízható 24” cím alatt.

5242—3

40 éves özvegy nő, ki a házvezetésben és a gyermekek gondozásában jártas, házvezetőnői állást keres. Czim a kiadóban.

5228—3

Egy csinos fiatal leány csemege üzletben kíván alkalmaztatni mint elárúsitónő. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Vilma” név alatt.

5086—3

ALLÁST KAPHAT.

Házmaster kerestetik egy háromemeletes nagy házhoz. Némi óvadék szükséges. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Állandó állás” cím alatt.

5246—4

Fiumei intézet részére felvételnek kereskedelmi akadémiát végzett (keresztény) fiatal emberk gyakoronoki minőségben. Ajánlatok bizonyítványmással ellátva „Fiume A. B. C.” jellege alatt a kiadóhivatalba intézendők.

1649—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Kisebb nyaraló kerestetik megvételre a fővároshoz közel. Az ár megemléstével ellátott ajánlatok „Bankár” jellege alatt e laphoz czimzendők.

5216—7

Sarokház. Ujpesten József- és Erzsébet-utca sarkán. szabadkézből eladó. Czim a kiadóhivatalban.

6855—7

Urház Ujpesten, 300 négyszögölű kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8½ évi adómentességgel, a palota-ujpesti vasutállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban.

4958—7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban.

5020—7

ELADÁS.

Eladó 3 kemenczés feketepékység, napi 150—170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban meg tudható.

5074—8

Adria-kerékpár, használt, de jó karban, olcsó ár mellett eladó. Venni szándékozók írjanak e lap kiadója „Adria-kerékpár” cím alatt.

5168—8

VÉTEL.

Élővirág-üzlet a Belvárosban átvételre kerestetik. Részletes ajánlatot a kiadóhivatal közvetít „Belvárosi üzlet” címen.

5172—9

Lawn-tennis sürgősen kerestetik megvételre. Árral ellátott ajánlat „Sport” jellege alatt e laphoz intézendők.

5102—9

Vidéki nagyobb városban egy férfitudatárú-üzlet élénk helyen megvételre kerestetik. Levélbeli ajánlatok e laphoz küldendők „Jómenetű” címen.

5180—9

Czimbalmot olcsó ár mellett megvételre keresek. Írásbeli ajánlatot „N. G.” jelige alatt a kiadóba kérek.

5102—9

KIADÓ SZOBÁK.

Garçon-lakás, egy 2 ablakos elegáns utcai szoba egészen külön bejárattal a lépcsőházból kiadó. Közlelbbi czim a kiadóhivatalban meg tudható.

5232—10

Fiatal urnónél egy kis udvari butorozott szoba azonnal kiadó a Baross-utczában. Czim a kiadóhivatalban.

1651—10

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba-használattal, hitinő ellátással, jutányos áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

5110—10

Szépen butorozott tiszta szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

5078—10

Nagyon szép és tiszta udvari szoba a Csengerly-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

5076—10

A Csengerly-utczában csinosan berendezett udvari szoba különbejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

4990—10

Kiadó a Ferencz-köruton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Czim a kiadóhivatalban.

4934—10

Szépen butorozott utcai szoba és előszoba külön bejárattal, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

5170—10

LAKÁS KERESTETIK.

Intelligens izraelita családnól keresek csinosan butorozott tiszta szobát havi 10—12 frtért. Ajánlatot „A. B.” jelige alatt kérek a kiadóhivatalba czimezni.

5176—12

Az Erzsébetvárosban keresek augusztus 1-ére 2 utcai, előszoba stb.-ből álló lakást. Az évibér felemlítésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Csendes lakó” cím alatt.

5058—12

Lakás kerestetik, mely álljon 2—3 utcai szoba és minden hozzátartozóból. Az ár felemlítésével ellátott ajánlat a kiadóhivatalba czimzendő „Tiszta lakás” címen.

5244—11

KIADÓ LAKÁSOK.

A Garai-utczában 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

5236—13

Az Üllői-uton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, alkov, elő-,fürdőszoba és konyhából. Czim a kiadóhivatalban.

5026—13

A Király-utczában vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utcai) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemléstével ellátott ajánlat „Aug. 1.” jelige alatt kéretnek e laphoz.

5126—13

I. kerületben a Bors-utczában 3 szobából, előszobából, fürdőszobából, cselédszobából, konyhából, éleškamrából álló földszintes lakás, elutazás miatt olcsón kiadó. Czim a kiadóban.

5134—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, vevőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

3662—17

Kávémérésnek alkalmas helyiséget keresek a Ferencz-köruton. Körülményes ajánlatot a kiadóhivatal továbbít „Üzlet 100” cím alatt.

5218—17

Nagy bolthelyiség a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemettefü-czukorkát.

1537—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban.

4744—18

Dickensnek egy néhány kitűnő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozók írjanak „Dickens művei” címen a kiadóhivatalba.

5048—18

Czimbalom-tanárnő mérsékelt áron ad alapos oktatást. Czim a kiadóhivatalban.

5180—18